SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 51-52, П'ЯТНИЦЯ, 21-28 ГРУДНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 51-52, FRIDAY, DECEMBER 21-28, 2012 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

„Володарем світу є немовлятко в яслах“

Пастирське послання єпископів Української Католицької Церкви в США всечесним отцям, преподобним ченцям і черницям, семінаристам та дорогим вірним

Художник: Роксоляна Козій

Христос Рождається!

„Тими днями вийшов наказ від кесаря Авґуста переписати всю землю... Пішов також і Йосиф з Галилеї, з міста Назарету, в Юдею, в місто Давида, що зветься Вифлеєм...“ (Лк. 2: 1, 4).

Який разючий контраст представлено нам у першому вірші другого розділу Євангелія від Луки! Імператор Римської імперії Авґуст, наймогутніша на той час людина, видає наказ, і кожна особа, навіть, незначна й безпомічна, змушена підкоритися. Перепис населення був потрібний для оновлення податкових відомостей, бо за ними стягувався чинш на утримання війська, спорудження міцних доріг, храмів, палаців і стадіонів, а вони були славою Римської імперії і ними відав сам імператор.

Яким порівняно незначним є життя простої родини з Назарету – столяра Йосифа та його вагітної дружини Марії, які, підкоряючись наказові імператора, беруть участь у податковому переписі в Вифлеємі, родинному містечку Йосифа. Вони є настільки незначними, що для них навіть не знайшлося місця в місцевому заїзді. Вони змушені були згодитися на холодну та вологу стаєньку, щоб мати мала де народити дитину.

Справді, який контраст! Бо сьогодні ми святкуємо не інтронізацію імператора Авґуста в його розкішному палаці, але, здавалося б, незначне народження дитятка Ісуса у бідній стаєньці у Вифлеємі. І це дитя, народжене у бідному містечку, у віддаленій, глухій провінції Римської імперії, незадовго, властиво, перед своїм Розп'яттям, скаже до представника Римського імператора, правителя Понтія Пилата: „Не мав би ти надо мною ніякої влади, якби тобі не було дано згори“ (Ів. 19:11).

Це не імператор є володарем світу, а немовлятко в яслах. Подібно до імен великих і могутніх чоловіків і жінок цього світу, які давно померли, імена імператорів забулися. Проте, по всій землі й досі згадується й

(Закінчення на стор. 2)

Філологи захищають українську мову

Галина Терещук

ЛЬВІВ. – 14 грудня філологи 30 українських вищих навчальних закладів об'єднались у громадську організацію – Всеукраїнську асоціяцію викладачів української мови і літератури. Декларована мета – разом захищати українську мову в державі. Вони готові долучитися до створення законопроєктів, щоб сприяти розвиткові мови.

Викладачі української мови і літератури з різних українських міст зібрались у Львові, де провели перший установчий з'їзд громадської організації. Освітяни переконують, що не можуть байдуже спостерігати за тим, як звужуються межі вживання української мови, а тому хочуть подати політикам приклад.

Голова Всеукраїнської асоціяції, професор Києво-Могилянської академії Володимир Панченко зауважив, що викладачі української мови і літератури у школі, коледжах, вишах – це десятки тисяч людей, яким боляче спостерігати за зумисним нищенням рідної мови. Громадська організація долучатиметься до творення законопроєктів, державних програм, які стосуються гуманітарної політики, працюватиме над навчальними програмами з мови і літератури, поширюватиме національну культуру.

„Це природне прагнення людей об'єднатись – людей, які належать до однієї фахової корпорації, але є й певні форс-мажорні обставини. Ми маємо на увазі ухвалений антиконституційний закон „Про засади державної мовної політики“, загалом проблеми в гуманітарній політиці, яка не повинна ставати плацдармом перетворення України у „русскій мір“, – каже професор.

Найважливіше – домогтись високого авторитету української мови у світі. Нині кожен українець має усвідомити, що він українець, тоді всі проблеми з мовою зникнуть, стверджує письменник із Дніпропетровська Ярослав Трінчук.

„Ми мусимо воювати своєю зброєю, це наше слово, дії. Ми живемо у парадоксальній ситуації, маємо українську державу, а українець не знає, хто він. Це дуже відчутно у нас на Дніпропетровщині. Його батьків знищили голодом, він не знає, хто він є. Оцей страх калічить душі нації“, – зауважив літератор.

Я. Трінчук вважає, що не у простих українців комплекс меншовартості, а в політиків. На кожен антиукраїнський закон люди реаґують спротивом, чимало почали розмовляти українською мовою. Українські філологи окреслили десятки проблем щодо вивчення української мови і літератури, зокрема вони критикують підручники, в яких десятки помилок, багато складних для сприйняття, невідповідних текстів, які не виховують, а творять у школярів комплекс неповноцінності. До того ж студентам не зрозумілі такі поняття, як мовна політика, мовні права, процеси.

Професор Львівського університету ім. Івана Франка Ярослав Гарасим переконаний, що українське суспільство мусить осмислити культуру мовлення, не може бути ніяких виправдань каліченню мови. „За проблемою утвердження державного статуту мови, йде проблема об'єднання освітян середньої і вищої шкіл, програм, які „скастрував“ міністр і їх треба вже реанімувати“, – каже філолог.

Українські філологи, які увійшли у Всеукраїнську асоціяцію, створюватимуть філії в українських містах. Це має бути інтелектуальний майданчик не лише для захисту української мови і літератури, а й розвитку та популяризації. *(Радіо „Свобода“)*

Польща і УДАР – лобісти України

КИЇВ. – 13 грудня київський Інститут світової політики оприлюднив першу десятку політиків, які підтримують Україну у світі. Список очолює Президент Польщі Броніслав Коморовський, голова політичної партії „Український демократичний альянс за реформи“ (УДАР) Віталій Кличко і колишній Президент Польщі Алексaндер Кваснєвський.

Також у першій „десятці“ захисників інтересів України – боксер Володимир Кличко, підприємець і меценат Віктор Пінчук, комісар Европейської комісії з питань розширення і европейської політики сусідства Штефан Філе, міністер закордонних справ Швеції Карл Більдт.

У списку також голова партії „Батьківщина“, колишній прем'єр України Юлія Тимошенко, Державний секретар США Гіларі Клінтон, Президент Литви Даля Ґрібаускайте і депутат Европарляменту Павел Коваль.

Як повідомила директор Інституту світової політики Альона Гетьманчук, цього року рейтинґ „Топ-10 лобістів України у світі“ представлено уп'яте. Експерти Інституту опитали понад пів сотні українських і закордонних експертів, які визначали „Топдесятку“ за такими критеріями, як постійне залучення до української тематики на міжнародному рівні; підтримка України під час міжнародних конференцій, на шпальтах закордонної преси тощо; постійне сприяння европейській інтеґрації України.

„Погіршення взаємин між Україною і

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відбулося перше засідання нової Ради

КИЇВ. — 12 грудня відкрилося перше засідання Верховної Ради України VII скликання, у залі зареєструвався 431 народний депутат. Речник парляменту VI скликання Володимир Литвин оголосив про завершення роботи парляменту VI скликання з моменту реєстрації новообраних депутатів. Найстарший за віком депутат Юхим Звягільський оголосив про відкриття першого засідання парляменту VII скликання. Після цього у залі Ради прозвучав Гимн України. В. Литвин заявив, що 444 народних депутати вступили у свої повноваження і підписали присягу. За його словами, Євген Мармазов не прийняв присягу у зв'язку з тим, що він хворіє. Провідник фракції Об'єднаної опозиції „Батьківщина" Арсеній Яценюк вигукнув зі свого місця, що ще двоє народних депутатів не прийняли присягу, це Олександер Табалов та його син Андрій. Його підтримали депутати трьох фракцій: „Батьківщина", „УДАР" і „Свобода", які почали скандувати „Тушки геть!". *(„Кореспондент")*

Вбито суддю та його родину

КИЇВ. — 15 грудня у власній квартирі були виявлені обезголовлені тіла судді Фрунзенського райсуду Харкова Володимира Трофимова, його дружини Ірини Трофимової, їхнього сина Сергія, а також його цивільної дружини. Слідство розглядає три основні версії вбивства судді та членів його родини. Про це в Харкові 16 грудня повідомив генпрокурор Віктор Пшонка. За його словами, це вбивство або пов'язане з професійною діяльністю судді, або здійснення з метою заволодіння майном потерпілого, або вбивство на замовлення. За даними В. Пшонки, на цей час призначено понад 30 експертиз. За попередньою інформацією, злочинців було двоє, і вони завчасно готувалися до скоєння цього злочину. В. Пшонка додав, що слідчо-оперативна група вивчає всі винесенні суддею вироки, особливо в розглянутих ним тяжких злочинах. У свою чергу, міністер внутрішніх справ Віталій Захарченко зауважив, що слідчі не виявили видимих ознак злому замків на дверях квартири судді. Вбитий суддя займався колекціонуванням монет військових нагород та фарфорових статуеток, був відомим навіть поза межами України нумізматом. Міністер також підтвердив, що вбивці забрали з собою з місця злочину відрізані голови судді та членів його родини. „Голів покищо не виявлено, тобто голови на місці злочину відсутні", – сказав В. Захарченко. Голова служби безпеки Ігор Калінін зазначив, що у розслідуванні злочину задіяні експерти Служби безпеки України та оперативні співробітники, які допоможуть з'ясувати особисті зв'язки загиблих. Голова Апеляційного суду Харківської області Андрій Солодков зазначив, що у загиблого судді залишилися 90-річна матір та 86-річний батько, їм зараз надається необхідна психологічна допомога. *(„Українська правда")*

Опозиція створює спільну раду

КИЇВ. — Партії „Батьківщина", УДАР і „Свобода" мають намір створити спільну раду опозиції. Про це 17 грудня сказав голова фракції „Батьківщини" у Верховній Раді Арсеній Яценюк. „Ми провели консультацію з усіма опозиційними партіями, – я говорю про партію „Свобода" і партію УДАР Віталія Кличка, – і попередньо погоджено таке: ми будемо створювати раду опозиції", – сказав він. А. Яценюк зазначив, що головувати в раді опозиції представники політичних сил будуть по черзі. Головним завданням ради опозиції буде прийняття рішень про те, які законопроєкти вносити в парлямент, яким чином проводити процедуру голосування. На думку депутата, у такий спосіб можна буде досягти найбільш ефективної роботи опозиції. А. Яценюк підкреслив, що найбільш важливі законопроєкти будуть вноситися з підписами представників всіх трьох опозиційних фракцій. На сьогодні фракція „Батьківщини" нараховує 99 парляментаріїв, УДАР – 42, „Свобода" – 36. *(„Українська правда")*

Пластуни показали фільм про УПА

ДОНЕЦЬК. – 7 грудня за проєктом „Пластова кінозаля" Станиця Пласту в Донецьку провела перегляд художньо-документального фільму „Отець Кадило", створеного в Національному музеї „Тюрма на Лонцького". Фільм розповідає про життя і служіння греко-католицького священика Василя Шевчука, який протягом 1945-1947 років був капеляном Перемиського куреня УПА під псевдом „Кадило".

До УПА 42-річний о. В. Шевчук вступив наприкінці 1945 року, коли залишив парафію в П'ятковій Руській. Перебуваючи в сотнях УПА Михайла Дуди („Громенка), Володимира Щигельського („Бурлаки"), Ярослава Коцьолка („Крилача") та Григорія Янківського („Ластівки"), о. Кадило служив польові Літургії, сповідав вояків, надавав їм духовну підтримку, хоронив полеглих в бою. У червні 1947 року, під час рейду на Захід з сотнею „Громенка", знесиленого і хворого о. В. Шевчука заарештували. Його засудили на кару смерти.

Документальний фільм „Отець Кадило" створили Благодійний фонд „Українська кіноініціятива" та реклямно-продюсерський центр „Старт-ТВ" (продюсер Тарас Пастернак, автор сценарію-дослідження Тарас Бабенчук). У фільмуванні брали участь актори Першого українського театру для дітей та юнацтва, військові реконструктори з Товариства пошуку жертв війни „Пам'ять". Життєвий шлях о. В. Шевчука показано на широкому тлі національно-визвольних змагань українців Закерзоння у 1940-их роках.

На перегляді фільму були присутні кількадесят мешканців міста різного віку, представників громадських організацій. Після перегляду глядачі обговорили тему духовного і патріотичного служіння.

о. Олександер Воловенко

Протест проти нового посилення режиму

ЛЬВІВ. – На вулицях Львова з'явилися малюнки-графіті як протест проти нового Кримінально-процесуального кодексу України. Цим чином львівський осередок Громадської ініціятиви „Чорний комітет" продовжив акцію, що вже відбулася у Києві та Сумах. На малюнках був зображений чоловік за гратами та підпис „Я ходив без пашпорта".

Згідно з кодексом, який почав діяти з 20 листопада, працівники Міністерства внутрішніх справ мають право затримати будь-якого громадянина на 72 години в тому випадку, якщо в нього не буде з собою пашпорта.

Окрім того, новий кодекс дозволяє порушити кримінальну справу, проводити слідчі дії, а також обшук без відома підозрюваного. Також працівники міліції зможуть встановити відео- та авдіо-контролю за підозрюваним без дозволу суду, лише з ініціятиви слідчого.

„Чорний комітет"

Один з малюнків на вулиці Львова.

„Володарем світу...

(Закінчення зі стор. 1)

святкується народження цього дитятка.

Те, що ангели сповістили бідним пастухам на полі біля Вифлеєму в ніч Ісусового Різдва, відлунює в наших серцях і сьогодні: „Я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу. Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, він же Христос Господь" (Лк. 2:10-1). Слово „сьогодні" залишається в силі й для нас. Спаситель, Месія і Господь, народжується „сьогодні" – кожного дня нашого світу – в серцях тих, хто покладається на Нього.

Від самого народження це дитятко не переставало поширювати свою владу, але не з допомогою танків, ракет, чи війська, як ті, що захоплюють сьогодні Святу Землю, але через своє Послання, про яке звістили ангели, і яким була зігріта ніч злиденности та духовного холоду, в яку Він народився: „Слава на висотах Богу й на землі мир, людям його вподобання" (Лк. 2:14).

Всупереч усій видимості та очікуванням, сила любови досі перевищує силу зброї і благословляються миротворці, а не ті, що увічнюють насильство.

За кілька тижнів до Празника Різдва нашого Господа, власне, в той час, коли ми пишемо цього листа, обстріл ракетами і загроза тотальної війни заглушили звучання Різдвяних колядок на площі Різдва у Вифлеємі та по всій Святій Землі, як уже не раз, на жаль, це відбувалося й у минулому. Чи народження дитини, яка є Сином Божим, Який має примирити людство з Богом, чомусь не принесло обіцяного миру? Це й справді видається видимою реальністю.

Проте, і в час, коли народився Ісус, як і сьогодні, мир здавався нездійсненною мрією. Однак, й тоді були ті, хто знайшов мир, вдивляючись у вічі цієї дитини: спершу пастухи, які прийшли зі своїми отарами, щоб поклонитися Йому, згодом мудреці, які рухалися за зорею, щоб віддати Йому честь, і нарешті – старші храму в Єрусалимі, які були вражені словами мудрости, які промовляла ця незвичайна дитини, а ще – Його мати, яка, споглядаючи за всім цим, „зберігала все це у своєму серці" (Лк. 2:51). Справді, впродовж століть аж до сьогодні, багато є тих, що віднайшли мир і розраду в невинній дитині, в якій багатий і могутній може бачити лише слабкість та бідність.

І так триває аж донині. Як каже нам Ісус, лише ті, хто самі „стають, як діти", знайдуть мир поруч з яслами Божого Дитяти, а тоді самі зможуть нести мир іншим.

У цей Празник Різдва Нашого Господа і Спаса, Ісуса Христа, стоячи навколішки перед яслами, в яких лежить Князь Миру, ми молимося, щоб під Його люблячим поглядом ми всі могли „стати, як діти". Нехай духовний мир, який огортає Вифлеємські ясла, також огорне наші серця. Нехай ми завжди будемо носіями миру в нашому родинному колі, у наших парафіях, школах, в праці та в суспільстві.

Нехай Бог обдаровує вас, ваших рідних, наших братів і сестер в дорогій Україні та розкиданих по цілому світі добрим здоров'ям, миром, радістю та щастям. Щасливого Різдва!

Христос Рождається! Славімо Його!

+Високопреосвященний Стефан Сорока –
Митрополит Української
Католицької Церкви у США
Архиєпископ Філядельфійський для українців

+Преосвященний Річард Семінак –
Єпископ Чиказької єпархії св. Миколая

+Преосвященний Павло Хомницький, ЧСВВ
(автор) – Єпископ Стемфордської єпархії

+Преосвященний Іван Бура –
Апостольський Адміністратор
Пармської єпархії св. Йосафата

Дано на Різдво Христове 2012 року

ДО 120-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

Перша „ластівка" – причинки до історії газети

15 вересня цього року наша „Свобода" вступила у 120-ий рік свого життя. Ювілей вартий широкого відзначення, адже часописом, котрий з'єднує на своїх сторінках XIX ст. з XXI ст. похвалиться сьогодні далеко не кожна національна культура. Тому це свято загальногромадське, тобто заслужене всією українською громадськістю Північної Америки, і навіть ширше – усією західньою діяспорою, оскільки у певні історичні періоди „Свобода" слугувала дзеркалом життя всього українства у вільному світі. Унікальність ювілею робить його також загальнонаціональним святом, бо головним змістом „Свободи" був і залишається нерозривний духовний зв'язок з Україною, і всі 120 років її діяльности – це безцінний досвід збереження української етнічної ідентичности поза матірною землею. „Свободою" все живіше цікавляться українські історики, етнопсихологи, студенти. Глибшому зацікавленню, ми певні, сприятиме вихід в Україні книги редактора Петра Части „Вільне слово американської України". З'ява цієї книги і перші її презентації – тема ниже поданої розмови головного редактора „Свободи" і „The Ukrainian Weekly" Роми Гадзевич з автором.

– Пам'ятаю цей дворічної давности момент, коли почула про Ваш відважний намір сідати за історію „Свободи". Ви, мабуть, тоді не помітили моєї співчутливої посмішки, бо, з одного боку, я вітала цю ідею, а з іншого – здавала собі справу, що йдеться про надмірно тяжке, як на одну людину, завдання. 120 років газети – це та гора текстів і гора тем, для подолання котрої належалося б створювати спеціяльний дослідний інститут. Як же Ви дали собі раду з цією горою? Адже Ви працювали над книгою у свій „вільний час" – поза щоденною роботою в редакції „Свободи".

– Ця правда, вичерпну історію „Свободи" неможливо вмістити в одній книжці, це той випадок, що потребує кількатомної енциклопедії, й хочу вірити, що хтось колись візьметься за такий проєкт. Моя ж мета була скромніша – зацікавити „Свободою", а через неї – історією американської України сучасну українську молодь, передусім студентів, майбутніх журналістів та істориків. Саме тому книжка вийшла в Україні і для України і саме тому її зміст передусім орієнтований на прочитання очима молодих українців.

– Але все ж це історія, яку вже не можна змінити і яка варта, вся без винятку, найглибшого осягнення, найоб'єктивнішого трактування. То в якій мірі Ваша книга охоплює такий довгий період діяльности „Свободи" і організованого українського життя в Америці?

– Звичайно ж, я розумів, що почуття історизму не сміє мені зрадити, і що подана книгою загальна картина повинна бути цілісною, тобто відображати історичний процес від 1893 року до нинішніх днів. Заради цього я побудував книгу за певними тематичними розділами. Усього їх 52. Це ті теми, мимо котрих годі пройти і котрі важливі і впізнавані для усіх українців, де б вони не жили. Скажімо, перша еміґраційна хвиля, Перша світова війна, Національно-визвольна революція в Україні 1917-1921 років, так звана „українізація" і наступний терор проти українства, Голодомори, Друга світова війна, нова хвиля еміґрації, дисидентство в Україні, і так далі, і як до тих подій ставилася „Свобода", а паралельною лінією ідуть процеси утвердження і розвитку організованого українського життя на Північно-американському континенті.

– Отже, можна припустити, що Ви відчуваєте задоволення від добровільно взятого на себе і добре виконаного обов'язку і від належної якости книжки?

– Повірте, ще не знаю, що я відчуваю. Я люблю „Свободу", люблю її дуже оригінальне творче минуле, прикутий до її архіву від 1990 року, коли почав працювати в ній, і протягом цих двох років творення книжки мені здавалося, що от дійду до останньої крапки і почуюся найщасливішою людиною на світі. Ні, ще не почувся, бо, по-перше, перевтомився, оскільки після редакційного комп'ютера треба було щодня сідати за комп'ютер домашній, а по-друге – багато що можна було зробити інакше, краще. Але в цілому радий, що книжка є, пішла в люди, до рук української молоді.

– Де відбулися презентації і які Ваші враження від них? Які відгуки Ви почули від перших своїх читачів, починаючи від їхнього першого доторку до обкладинок, від зовнішнього вигляду книжки?

– Книжка мала чотири презентації – в Ужгородському університеті, у Прес-центрі „Закарпаття", на факультеті журналістики Львівського національного університету ім. Івана Франка і в Інституті журналістики Київського національного університету ім Т. Шевченка. Було дуже багато цікавих запитань – і від професорів, і від студентів – таких, що не йдуть мені з голови й зараз.

Про „Свободу" в Україні знають, але дуже мало знають про організоване життя американських українців, й аж не вірять, коли їм розповідати про українські церкви, Народні доми, Школи українознавства, наукові центри, кредитівки, пластові, сумівські та спортивні оселі, українські хори та танцювальні ансамблі.

З тих презентацій я виніс одну болючу думку: от ми, тобто діяспора, з відновленням незалежної Української держави старанно і жертовно збирали гроші на десятки різних фондів, на різні громадські проєкти, і це, звичайно, треба було робити, хоч далеко не всі ті збірки залишили по собі значний слід. Але незрівняно важливіше, стратегічніше – треба було нести в Україну неоціненний досвід виживання і згуртування українців за океаном. Це та велика школа, яка дуже потрібна сьогоднішній Україні.

Щодо відгуків, то найбільше на презентаціях схвалювали те, що це книжка не просто про „Свободу", але також є своєрідною хрестоматією, бо пропонує, через велику кількість уривків з текстів, живий голос „Свободи", її слово, її мову, котра з роками і десятиріччями постійно розвивалася, багатшала. Ця хрестоматійність була моєю свідомою метою.

Художнє оформлення – це був проєкт моєї доньки Еріки Слуцької, професійної ілюстраторки книжок, і супервимогливої в цій справі. Але на цей раз якість друку її задовольнила. Вона була зі мною на всіх презентаціях, також відповідала на запитання. Верстку і комп'ютерний дизайн здійснив Степан Слуцький, майстер з комп'ютерної графіки. Книжка має дві передмови – академіка Леоніда Рудницького і президента Українського Народного Союзу Стефана Качарая.

– Яким тиражем книжка вийшла? Хто був її видавцем? Хто її спонзорував?

– Добрі запитання, дякую Вам за них. Книжка вийшла в ужгородському українсько-австрійському видавництві „ТІМПАНІ", керує ним дуже освічена, дуже професійна і дуже патріотична людина – Ярослав Федишин. На конті цього видавництва – десятки назв дуже

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Асоціяція україномовних закордонних ЗМІ

СУМИ. — Ініціятивна група головних редакторів діяспорних видань обговорила у Сумах питання проведення в 2013 році конференції, яка започаткує створення спільного професійного об'єднання — Асоціяції україномовних закордонних засобів масової інформації. На пресконференції у „RegioNews-Суми" 26-27 листопада її учасники – головний редактор сайту „Кобза – українці Росії" Василь Коломацький (Торонто), головний редактор тижневика „Наше слово" Ярослав Присташ (Варшава), головний редактор Республіканської газети українців Казахстану „Українські новини" Тарас Чернега (Астана) та головний редактор інформаційного порталу „Xpress" (Суми) Олександер Гвоздик – оголосили Звернення до головних редакторів засобів масової інформації української діяспори з закликом приєднатися до них у справі створення Асоціяції україномовних закордонних засобів масової інформації. *(З листа Олександра Капітоненка до „Свободи")*

Негода в Україні

КИЇВ. — Негода в Україні продовжує вносити свої знаки в життя країни. Зокрема ускладнений рух на низці доріг, у тому числі державного значення. У Вінницькій області через значне погіршення погодних умов (сніг і сильні пориви вітру) ускладнений рух транспортних засобів, у зв'язку з чим 16 грудня в області було введено обмеження на рух вантажного та пасажирського транспорту по автомобільних дорогах. Раніше того ж дня у зв'язку з несприятливими погодними умовами на автодорозі „Київ-Чоп" між містами Одеса і Броди виникли снігові замети, що перешкоджали рухові транспортних засобів. Міністерство надзвичайних ситуацій (МНС) України додатково направило на трасу „Київ-Чоп" понад 200 рятувальників і 40 одиниць техніки. Крім того, на місці утворення автомобільних заторів працюють групи життєзабезпечення Головного територіяльного управління МНС України у Львівській області, які забезпечують водіїв і пасажирів теплим чаєм та їжею. Тривають роботи з ліквідації наслідків негоди та в інших областях України. В ніч з 15 на 16 грудня 2012 року в результаті сильних поривів вітру в окремих районах Львівської, Тернопільської, Луганської, Хмельницької та Житомирської областей на окремих дільницях зазначено ускладнення руху транспорту і створення автомобільних заторів через замети, в які, незважаючи на попередження про несприятливі погодні умови, потрапило близько 1,000 одиниць транспортних засобів. *(„День")*

ЕКО повернувся в Україну

ЛЬВІВ. — Міжнародний інститут освіти, культури (МІОК) та зв'язків з діяспорою Національного університету „Львівська Політехніка", заохочений фінансовою підтримкою з боку Громадської організації „Зарваницька ініціятива", представив 18 грудня проєкт „Едвард Козак мандрує Україною" – до 110-річчя від дня народження та 20-их роковин від дня смерти відомого у світі українського графіка, карикатуриста, живописця, аніматора, сценографа, публіциста, редактора і видавця. Мета проєкту – популяризація творчої спадщини Е. Козака (псевдонім митця: ЕКО). „Дивовижна постать Едварда Козака глибоко національна за своїм змістом, а за силою мистецького виразу є загальнолюдською. Де б не жив митець, всюди залишив дуже глибокий український слід, який ми повинні вивчити, усвідомити, засвоїти і поширити. Розпочнеться захід презентацією збірки репродукцій творів художника, а це понад 100 відреставрованих робіт, виконаних у різних мистецьких жанрах та техніках. Продовжиться – круглим столом „Едвард Козак в українській та світовій культурі", – сказала, коментуючи цей проєкт, директор МІОК Ірина Ключковська. Презентацією у „Львівській Політехніці" розпочнеться цикл „мандрівних" виставок, які МІОК та „Зарваницька ініціятива" проведуть в освітніх та культурних закладах не тільки Львова і Львівщини, а й інших міст України. *(„День")*

АМЕРИКА І СВІТ

Стрілянина у США

НЮТАВН, Конектикат. — Президент Барак Обама витирав сльози під час свого зворушливого телезвернення 15 грудня в Нютавні, Конектикат. Він закликав до суттєвих заходів проти злочинів з застосуванням вогнепальної зброї після стрілянини у школі в Конектикаті 14 грудня, жертвами якої стали 27 осіб. 20 загиблих – діти. В емоційній промові Б. Обама заявив про приголомшливе горе через смерті, які сталися у школі „Sandy Hook" у Нютавні, Конектикат. Злочинцем цієї трагедії вважають померлого 20-річного Адама Ланзу. Ще до стрілянини в школі він вбив свою матір. Цей напад став одним з наймасштабніших серед подібних атак на школи та університети США. У 2007 році студент у Технічному університеті Вірджинії вбив 32 особи та поранив ще значно більшу кількість. Поліція повідомила, що 18 дітей загинули на місці стрілянини, ще двоє померли від поранень у лікарні. Серед загиблих також шестеро дорослих та сам вбивник, який вчинив самогубство. У містечку Нютавн, яке вважають квітучим, мешкають близько 27 тис. осіб. Як кажуть самі мешканці, вони вважали його „найбезпечнішим місцем в Америці". „Як країна, ми вже переживали таке не один раз", – сказав Президент Б. Обама і додав, що США збираються вжити заходів, щоб завадити подібним трагедіям. Він висловив співчуття родинам загиблих та постраждалих. Напад в Конектикаті став третім маштабним випадком у цьому році. У липні 12 осіб загинули через стрілянину в кінотеатрі на прем'єрі фільму про Бетмена в Колорадо, а у серпні шестеро осіб загинули внаслідок стрілянини у храмі у Висконсині. У Вашінґтоні біля Білого Дому зібралися протестувальники, які вимагають посилити контролю над володінням зброєю. *(Бі-Бі-Сі)*

Б. Обама про штурмову зброю

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама підтримує поновлення заборони на продаж штурмової зброї, і також хоче закрити деякі лазівки в законі про продаж зброї, заявив 18 грудня його речник Джо Карні. Таке рішення Президент ухвалив на хвилі публічних вимог посилити контролю за продажем зброї після вбивства школярів у Нютавні, штат Конектикат. За словами Дж. Карні, Президент „активно підтримує" плян сенатора-демократа Діяни Файнстайн запровадити відповідний закон у перший день роботи наступного скликання Конґресу. Йтиметься також про закриття юридичних лазівок для продажу зброї і набоїв, додав Дж. Карні. У своїй першій заяві після стрілянини, що сталася 14 грудня, представники Національної стрілецької асоціяції (NRA) сказали, що шоковані нападом. Президент США і раніше підтримував ідею поновити заборону на продаж штурмової зброї, термін якої збіг у 2004 році. Однак, досі Б. Обама не робив конкретних дій для цього. „Він активно підтримує, наприклад, озвучену пропозицію сенатора Д. Файнстайн відновити законодавчі акти, які повернуть заборону на продаж штурмової зброї". Сенатор Д. Файнстайн сказала журналістам, що представить свій законопроєкт у січні, коли новообраний Конґрес уперше збереться на засідання. *(Бі-Бі-Сі)*

США критикують Ізраїль

ВАШІНҐТОН. — США 19 грудня гостро розкритикували намір Ізраїлю звести майже 1,500 одиниць житла у Східньому Єрусалимі, який палестинці вважають частиною своєї майбутньої держави. Речниця Держдепартаменту Вікторія Нюланд заявила, що ізраїльська влада вдається до ризикованих провокативних дій. У Вашінґтоні наголосили, що ізраїльська і палестинська сторони мали б шукати шляхи до порозуміння. „Ми вкотре закликаємо ізраїльтян та палестинців припинити будь-які контрпродуктивні, односторонні дії, і вживати конкретні кроки для повернення до прямих переговорів", – зазначила В. Нюланд. Ізраїль оголосив про свої пляни раніше цього тижня. Таким чином, вважають оглядачі, керівництво країни відповіло Генерельній асамблеї ООН, яка підвищила статус Палестинської Автономії і фактично визнала її як державу. *(Радіо „Свобода")*

На честь Олени Степанів-Дашкевич

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – У Львові відзначили 120-річчя від дня народження хорунжої Січових Стрільців Олени Степанів-Дашкевич. Концерт „Нескорені – нескореній!" 6 грудня відбувся в Будинку вчителя.

Народний самодіяльний хор учасників визвольних змагань, Української Повстанської Армії та ветеранів праці „Нескорені" при Українській академії друкарства під батутою художнього керівника Богдани-Олександри Сімович (Авдієвської) дав благодійний концерт на прославу О. Степанів-Дашкевич. У концерті були виконані пісні різного жанру – маршові і ліричні.

7 грудня на Личаківському цвинтарі були покладені квіти на могилу О. Степанів і відбулася поминальна молитва.

Також були покладені квіти на могили сина О. Степанів – історика, політв'язня та громадського діяча Ярослава Дашкевича та чоловіка – політичного і військового діяча, генерал-хорунжого армії УНР Романа Дашкевича на полі почесних поховань Личаківського кладовища.

Цього ж дня у приміщенні Львівської обласної наукової бібліотеки відбулася урочиста академія, доповідь під час якої зробив відомий історик Іван Сварник.

А у Палаці мистецтв відбувся вечір, у програмі якого було багато цікавих виступів. За вагомий особистий внесок у створення музею-експозиції О. Степанів у Львові нагороду обласної ради отримав голова обласної організації Спілки офіцерів України Петро Костюк. Грамотою обласної ради нагороджений юнацький курінь ім. О. Степанів станиці Львів Національної скавтської організації України Пласт. Учасники урочистостей переглянули документальний фільм „Державники" (режисер Тарас Каляндрук), який розповів про життєвий шлях О. Степанів.

9 грудня, у приміщенні Національного музею-меморіялу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького", відбулася презентація книжки Ганни Кос „З-під знаку Стрільця: Олена Степанів-Дашкевич у світлинах, документах, спогадах", виданої у Львові до 120-річчя О. Степанів.

Представники Спілки офіцерів України поклали квіти і запалили лампадку пам'яти біля хати-музею леґендарної українки.

6 грудня 2011 року сесія Львівської обласної ради прийняла рішення про оголошення 2012 року Роком О. Степанів-Дашкевич.

Музей „Тюрма на Лонцького" відвідали представники СКУ

ЛЬВІВ. – 4-5 грудня Національний музей „Тюрма на Лонцького" відвідали Генеральний секретар Світового Конґресу Українців Стефан Романів та виконавчий директор Ліґи українців Канади Борис Потапенко. В жовтні директор музею Руслан Забілий читав публічні лекції в університетах Канади і США, тож на його запрошення в грудні до Львова прибула делеґація представників діяспори.

Гості були зворушені побаченим у колишній слідчій в'язниці. „Експозиція дуже вражає. Це не просто озирання у минуле з погляду теперішности, а відкрита пересторога: історію, якою болючою вона би не була, слід досліджувати, вивчати і знати, щоб не повторилося те страхіття", – сказав Б. Потапенко в інтерв'ю для фільму, що його знімає відомий український кінодокументаліст Віталій Загоруйко.

Національний музей-меморіял жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького" створений у колишній катівні для політичних вязнів КГБ та Ґестапо. Це один з двох музеїв-тюрем на теренах колишнього СРСР (другий діє у Вільнюсі, Литва). Музей за ініціятиви львівського Центру досліджень визвольного руху відкрито 28 червня 2009 року. 14 жовтня того ж року музей отримав статус Національного.

Центр досліджень визвольного руху

Перша „ластівка"...

(Закінчення зі стор. 3)

цінних книжок з усіх галузей українознавства, зокрема з історії української культури. „TIMPANI" – це також дуже висока поліграфічна якість видань. Спонзорство двох наших кредитівок – „Самопомочі" в Ню-Йорку і СУМА в Йонкерсі – дозволило розраховувати на 4-тисячний наклад. Як на сьогоднішню Україну, це досить високий тираж. Обсяг книжки – понад 800 сторінок.

Але мені трохи не пощастило. На другий день після відсилання тексту через інтернет до „TIMPANI" на Ню-Джерзі налетівураґан „Сенді". Всі зв'язки раптово обірвалися. Директор Я. Федишин не знав, що з нами сталося і чи ми живі. Я не встиг внести суму обов'язкового завдатку, а видавництво не могло ризикувати, бо, намагаючись підтримувати проукраїнських авторів, ледве не постійно перебуває в боргах. Тому, в умовах відсутности зв'язку і завдатку, перший наклад становив 1,000 примірників.

Коли ми приїхали до України і всі фінасові питання владнали, то друкарська машина відновила працю, так з'явився ще один тираж, вже 3-тисячний. Видавництво взяло на себе обов'язок розповсюдження книжки по Україні. Та головне – в іншому. До закінчення моєї праці над книжкою залишався ще цілий рік, а „TIMPANI" вже активно пропаґувало майбутнє видання і вивчало попит на нього, зібравши від вищих навчальних закладів, обласних і районних бібліотек „теоретичних", тобто не підкріплених фінансовими зобов'язаннями, замовлень на 15 тис. примірників. Це добре говорить про культурну громадськість України, тим більше цей національно свідомий запит мали б оцінити ми тут. Знаю, наскільки наша діяспора фінансово вичерпана за останні 20 років, але йдеться про надважливу можливість – через цю книжку наблизити якомога більше молодих людей до американської України і її історії.

Запас часу маємо до травня 2013 року – півроку „TIMPANI" зберігатиме друкарські матриці цього видання і зможе знову пустити їх в дію, якщо нам вдасться зібрати на цю мету якусь поважну суму. Для цього у „Самопомочі" в Ню-Йорку (Self Reliance NY, Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003-8302) відкрито Фундацію „Українська книга", її конто: 19296-000. Хто схоче посприяти цьому проєктові, нехай зазначить на чекові: „Для перевидання книжки „Вільне слово американської України".

– Чи тоді вона буде доступна для українських діячів тут, в Америці?

– Так, звичайно. Покищо ж видавництво переслало до США 20 примірників. Хто схоче придбати книжку негайно, прошу звертатися на тел: (201) 920-9616.

Польща і УДАР...

(Закінчення зі стор. 1)

західніми державами задавало тон для відповідей експертів цього року. Кожен з представників нинішньої „десятки" намагався у силу своїх можливостей прорубати для України „вікно в Европу". У цьому контексті не дивно, що до рейтинґу потрапили представники двох найбільш дружніх для України европейських держав — Польщі, Литви, – наголосила А. Гетьманчук. *(Радіо „Свобода")*

Оксана Забужко: „Наслідки Голодомору даватимуться взнаки ще не одне покоління“

В розмові з кореспондентом Радіо „Свобода“ Дмитром Шурхалом 24 листопада письменниця Оксана Забужко висловила думку, що деякі сучасні українські проблеми – зокрема низька якість теперішньої політичної верхівки – зумовлені Голодомором 1932-1933 років. Нижче пропонуємо нашим читачам найістотнішу, на наш погляд, частину цієї розмови.

– Чинна українська влада дещо відкориґувала свою політику щодо Голодомору. Зокрема коли Віктор Янукович прийшов до влади, то з офіційного інтернет-сайту Президента України спочатку зник банер про Голодомор, а потім – знову там з’явився. Чим би Ви це пояснили?

– Вони схаменулися. Те, що їм здавалося ніби неістотним, і те, в чому можна піти на поступки Кремлеві, насправді виявилося значно серйознішим, ніж вони собі уявляли. І якщо вони хочуть удавати з себе хоч скільки-небудь репрезентативну владу, то вони не можуть позбутися цієї теми... Зрозуміло, що це – люди дуже низького рівня освіти і культури. Це, зрештою, стосується всього українського правлячого прошарку. І якщо там є якісь поодинокі винятки, то вони аж ніяк не міняють загальної картини і погоди не роблять.

Але, в принципі, можна і треба говорити про цілий цей прошарок, яким ми не втомлюємося обурюватися, як про продукт того самого Голодомору. Тому що це якраз і є та, з дозволу сказати, „політична еліта“, яка тільки і могла бути породжена колоніяльною нацією, яка впродовж трьох поколінь у XX ст. була кинута у найчорніше рабство, починаючи від 1933 року... Ліквідація клясу вільних виробників, і знищення поваги в самому менталітеті нації до власности, і знищення звички і культури до самоорганізації – ці навики, які є необхідними для повноцінного функціонування зрілої европейської нації, були ліквідовані.

І вся ця наша „політична еліта“ – це є діти і внуки цих самих нещасних колгоспних рабів – всі ці симоненки, лазаренки, литвини… І саме тому вони Україну сприймають, як такий величезний безрозмірний колгосп, з якого треба тягти в’язанку сіна до себе в дім. Те, що в’язанка сіна сьогодні вимірюється якимись багатозначними цифрами, рахунками на офшорах – вона від того не перестає бути в’язанкою сіна психологічно. Тобто вона кількісно змінила свою матеріяльну вагу, але це той самий інстинкт голоду, інстинкт тієї самої нависаючої над їхніми предками, всього-на-всього два покоління тому, видимої найстрашнішої, яку можна собі лише уявити, смерти. І це – люди, які на цьому самому інстинкті й вискочили – і являють собою цей самий огидний феномен вічної ненажерайлівки, який ми спостерігаємо.

– Ми, мабуть, доволі парадоксальна країна, де до загальнонаціональної трагедії немає єдиного ставлення. Віддзеркаленням цього є український парлямент, де різні політичні сили по-різному тлумачать цю подію. Можна побачити і такий малозрозумілий парадокс, що в західній Україні, яку не зачепив голод 1932-1933 років, бо це була інша держава, вшановують пам’ять жертв Голодомору значно з більшим пієтетом, ніж в деяких східньоукраїнських областях, де голод лютував.

– В деяких східньоукраїнських областях якраз автохтонів лишилося не так уже й багато. Я нагадаю демографічні дані, що датуються ще 1988 роком, коли виявилося, що в Запорізькій області не оформила пенсію жодна уродженка области. Себто змінився демографічний склад населення і, я думаю, що цей момент не можна не враховувати. Ті, які були привезені внаслідок зміни демографічного складу на місце загиблих – це вже люди, які не ділять з українцями цієї спільної пам’яті, історичної травми, і звідси, відповідно, може бути інше ставлення. Я не певна, чи можу з Вами погодитися в тому розумінні, що український парлямент являє собою таке вже представницьке віддзеркалення українського суспільства в цьому відношенні...

– Ви на своїй сторінці у мережі „Фейсбук“ оприлюднили фотографію, як у Чикаґо була маніфестація з протестом проти голоду в Україні. Цю маніфестацію проводили українські організації, але прихильники лівих політичних організацій влаштували там з ними сутичку. І це якраз було в 30-ті роки минулого століття…

– Це було не в 30-ті роки, це було абсолютно конкретно в грудні 1933 року. Це – справді важливий історичний факт, який треба пам’ятати для розуміння однієї простої речі – що Голодомор був послідовним, пляномірно провадженим геноцидом, війною проти українського народу. А всяка війна супроводжується й інформаційною війною також. Себто одночасно з пляномірним винищенням мільйонів українських вільних фармерів, відбувалося і цілковите інформаційне закриття України для зовнішнього світу...

Це була ніби сутичка комуністів з українцями, як писала тодішня чиказька преса. Це була п’ятитисячна хода українців Комітету допомоги голодуючим в Україні. Хода протесту, бо Комітет цей не міг дістатися до України і не міг надіслати їй поміч, бо відповідали, що ніякої допомоги Україна не потребує і ніякого голоду немає.

А та група молодиків, названих комуністами, які напали на демонстрацію – це та сама технологія, яка вживалася нацистами в Німеччині, і та технологія, яка, зрештою, вживається і досі. Голомозі бритоголові міцні молодики в шкірянках, сотня чи дві сотні їх, нападають з камінням й битами на мирну демонстрацію – цілком досить для того, щоб цю демонстрацію якщо не розігнати, то, принаймні, паралізувати. Звичайно, це було організовано. Це не був вільний волевияв чикаґських лівих – треба говорити прямо. То не ліві сили. Це оплачена Радянським Союзом братія.

Це той самий феномен інформаційної війни, що і, скажімо, Волтер Дюранті, який в тому самому 1933 році писав у своїх репортажах з Радянського Союзу, що ніякого голоду в Україні немає... Теперішні американські журналісти заснували премію імені Дюранті за найпідлішу брехню року.

– Як Ви пояснюєте переходи в тогочасній українській історії? Адже в 1920-ті роки в Українській РСР – політика українізації. В загальносоюзних рамках це була політика коренізації, санкціонована в Москві, але в Україні це була українізація. Власне, відбувається культурне відродження, яке потім в 1937 році було знищене…

– Чому в 1937 році?! Перестаньте послуговуватися цими російськими цифрами, у нас інші цифри і інші дати. Відродження почалося зовсім аж ніяк не з політикою українізації! Політика українізації стосувалася виключно партійного і державного апарату з тієї простої причини, що коли УРСР за рядом компромісів з націонал-комуністами була вже леґітимізована на території України як нібито незалежна республіка, і в Союзі з іншими комуністичними республіками і було утворено Радянський Союз – виявилося, що в партійному і державному апараті було, здається, 4 відс. етнічних українців. Виключно для того, щоб ця влада не сприймалася як окупаційна, а вона такою була – тобто, складалася з неукраїнців, вона складалася з людей, які не знали ані української мови, ані української культури – їм було дано кілька років на так звану коренізацію.

Але якщо ви досі пов’язуєте, через 20 років незалежности, українське „розстріляне відродження“ з тим, що товаришеві [Лазареві] Каґановичеві треба було писати диктант українською мовою, і від цього нібито все у нас забуяло і розквітло, то перепрошую, про що ми тоді далі говоримо?!

У нас все забуяло і розквітло тому, що у нас були визвольні змагання 1918-1920 років. І ось та хвиля піднесення – чорнозем підвівся і дивиться в вічі, як писав Павло Григорович Тичина – ця хвиля піднесення, всі ці люди, які воювали в армії УНР за незалежну Україну, вони прийняли у вигляді компромісу: добре, хай хоч комуністична, червона, але незалежна Україна. До речі,

(Закінчення на стор. 9)

АМЕРИКА І СВІТ

Висновки слідства нападу у Бенґазі

ВАШІНҐТОН. — Державний секретар США Гіларі Клінтон прийняла висновки незалежної комісії з розслідування причин та обставин нападу на американське консульство у Бенґазі, внаслідок якого у вересні цього року загинув Посол США та ще троє дипломатичних представників. У звіті слідства, оприлюдненому 18 грудня, зокрема йшлося про те, що заходи, яких Державний департамент вживав для захисту своїх працівників у Лібії, „було явно недостатньо“. У своєму листі до Конґресу, коментуючи про підсумки розслідування, Г. Клінтон наголосила, що Держдепартамент посилить штат охорони для своїх місій закордоном, а також наполягатиме на збільшенні видатків на ґарантування безпеки в американських дипломатичних представництвах. У звіті також мовилося, що американська розвідка взагалі не мала у своєму розпорядженні якихось даних, які свідчили б про підготування нападу 11 вересня на американське консульство у Бенґазі. *(Радіо „Свобода“)*

Італія може вийти з еврозони

РИМ. — Екс-прем’єр-міністер Сильвіо Берлусконі вважає, що Італії доведеться покинути европейський валютний бльок, якщо Европейський центральний банк (ЕЦБ) не отримає більше влади для зменшення вартости позик. Відомий італійський політик, який має намір знову очолити партію „Люди волі“ на парляментських виборах, запланованих на лютий наступного року, заявив 19 грудня, що ЕЦБ зобов’язаний стати кредитором останньої інстанції для еврозони. „Якщо Німеччина не згодна з тим, щоб ЕЦБ став справжнім Центробанком, якщо процентні ставки не будуть знижені, ми будемо змушені покинути еврозону і повернутися до власної валюти, щоб залишатися конкурентоспроможною країною“, – зазначив С. Берлусконі. 76-річний медія-маґнат робив аналогічні заяви і раніше. Політик говорив, що Італія і навіть Німеччина можуть покинути валютний бльок, проте, як правило, пізніше спростовував подібні тези. Варто зазначити, що екс-прем’єр вже приступив до активної передвиборної кампанії – в першу чергу за допомогою телеінтерв’ю, прагнучи повернути колишню популярність і обійти лівоцентристську „Демократичну партію“, оцінення якої все ще вище показників „Людей волі“ на 14 відс. Державний борг Італії перевищив 2 трлн. евро в жовтні 2012 року, вказуючи на крихкість фінансової системи країни, незважаючи на введення жорстких заходів економії. *(„Кореспондент“)*

Єлисавета II відвідала засідання уряду

ЛОНДОН. — Британська Королева Єлисавета II 18 грудня взяла участь у засіданні уряду Сполученого Королівства. Останнім монархом, який брав участь у засідання Кабінету міністрів, була Королева Вікторія, яка правила з 1837 по 1901 рік. Міністри піднесуть Єлисаветі, яка не висловлює публічно жодних політичних вподобань, подарунок у зв’язку з відзначенням цього року Діямантового ювілею – 60-річчя правління королеви. Покищо немає інформації про те, що їй вручать, але відомо, що гроші на подарунок вніс кожен з міністрів британського уряду з власної кишені. *(Бі-Бі-Сі)*

В Канаді страйкують 35 тис. учителів

ОТАВА. — 35 тис. учителів у канадській провінції Онтаріо не вийшли 18 грудня на працю на знак протесту проти нового закону про освіту. Норма заморожує платні на наступні два роки та забороняє освітянам страйкувати. Уряд провінції Онтаріо вже ухвалив закон – він має набрати сили 1 січня наступного року. В акціях протесту взяли участь члени восьми учительських профспілок по всій провінції, разом з найбільшим меґаполісом Канади – містом Торонто. Без учителів на лекціях залишилися 400 тис. учнів. Влада Онтаріо заявила, що не вживатиме дій проти вчителів, якщо їхня акція триватиме не більше доби. Сем Гемонд, голова федерації викладачів початкової освіти в Онтаріо, сказав: „Ми відчуваємо неабияку підтримку від профспілок. Учителі згуртувалися проти закону і домовляються про шляхи владнання проблеми“. *(„5-канал“)*

Все-таки, куди ближче – до ЕС чи до МС?

11 грудня Рада міністрів закордонних справ Европейського союзу підтвердила, і досить недвозначно, що готова до підписання Угоди про асоціяцію України з ЕС, і що це залежить тільки від доброї політичної волі України. Добра воля – це, по-перше, бездоганно чесні перевибори у тих п'яти округах, де парляментські вибори визнані недійсними; виконання Україною рішень Европейського суду стосовно Юлії Тимошенко і Юрія Луценка; реформування судової системи; дотримання Україною зобов'язань, які вона взяла на себе, вступаючи у Світову організацію торгівлі.

Іншими словами, жодна з цих умов не є нездійсненною, якби европейський вибір для сьогоднішньої української влади був зовнішньополітичним пріоритетом.

Але річ тут не тільки у владі, і не тільки в тому, що вона говорить про Европу, а насправді тягне Україну до Митного Союзу з Росією, Білоруссю і Казахстаном – річ у тому, що режим „реґіоналів" на чолі з Президентом Віктором Януковичем не виказує найменшого бажання обертатися лицем до демократичних цінностей. А якщо це так, а не інакше, то яка поведінка ЕС щодо України буде правильною? І тут навіть серед опозиційних політиків нема єдиної позиції.

Наприклад, Юрій Луценко, колишній „помаранчевий" міністер внутрішніх справ і сьогоднішній в'язень режиму, з-за тюремних ґрат закликає Европу якнайскоріше підписати Угоду про асоціяцію, не виставляючи українській владі жодних умов та ультиматумів, а вже по тому, як цей єдино рятівний для України курс остаточно визначиться, можна буде братися за поступову і послідовну демократизацію українського суспільства. Зволікаючи з Угодою, ЕС, на думку Ю. Луценка, покарає не В. Януковича, а весь український нород.

Тим часом колишній, і також „помаранчевий", міністер закордонних справ України Борис Тарасюк просить Европу: „Жодних поступок злочинному режимові! Покажіть Януковичеві, що він ізгой!". Так, але в цьому випадку „ізгой" В. Янукович знову, за дириґентською паличкою Москви, заспіває Европі про „переваги", котрі чекають Україну в Митному союзі. Росія просто шаленіє від страху назавжди втратити Україну, бо без України аж ніяк не може повернути собі значення держави-надпотуги. Володимир Путін вже розставив „братерські" обійми: в умовах страхітливого великого державного бюджету, непомірно високої ціни російського газу і за примарности европейської перспективи В. Янукович, а з ним і вся Україна, потрапить у пастку.

Виступаючи 5 грудня в Ашгабаді, на зустрічі керівників країн-членів Співдружности незалежних держав, В. Янукович вже прямим текстом заявив, що Україні „необхідно приєднатися до деяких положень Митного союзу". А 10 грудня, перебуваючи в Індії, В. Янукович „порадував", що „Україна вже узгоджує своє законодавство з нормами Митного союзу". І навіть у телезверненні до Верховної Ради 13 грудня Президент не забув нагадати: „..Ми будемо поступово приєднуватися до правил Митного союзу...". Хоч разом з тим запевив, що „2013 рік стане роком позитивних вирішень усіх питань з ЕС". Продовжується гра в „кішку-мишку".

Чи це повинно лякати? Дотепну думку з приводу цієї гри висловив на Радіо „Свобода" Віталій Портников: в Україні панує точнісінько таке саме олігархічне беззаконня, як і в Росії, в Білорусі, в Казахстані. Тобто соціяльно, політично, ментально, психологічно Україна є „членом" цього нікчемного Митного союзу, тому головне завдання всіх здорових українських сил вивести її звідти.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"		
Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Безсмертний приклад Григорія Сковороди

Олександер Панченко

ЧОРНУХИ, Полтавська область. – 3 грудня на батьківщині Григорія Сковороди відбулося відзначення 290-річчя від дня народження самобутнього українського філософа, поета і мандрівника, великого етика, в житті якого слово і діло становило нерозривну єдність.

На відзначення зібралося багато студентської молоді, школярі місцевих шкіл, науковці, представники обласної і районної влади, народні депутати, зокрема новообраний від опозиційної „Батьківщини" Тарас Кутовий.

Ректор Полтавського педагогічного університету Микола Степаненко у своєму виступі нагадав одну сентенцію Г. Сковороди, яка нині звучить дуже актуально: „Не вчіть яблуню родити яблука, краще відженіть од неї свиней...".

Дуже цікавими були виступи школярів з Хейлівщини, Гільців, Кізлівки та самих Чорнух. Вони характеризували Г. Сковороду як Народного учителя, який обстоював єдність людини та природи, а шлях до загального щастя вбачав у самопізнанні, пов'язуючи останнє з працею та правом кожної людини на щастя, відповідно до природних здібностей.

Його позиція й уся життєва поведінка була продиктована такими глибоко патріотичними переконаннями: „Русь не руська бачиться мені диковинкою, подібно до того, коли б народилася людина з риб'ячим хвостом або з собачою головою... Всяк мусить пізнати свій народ і в народі себе. Чи ти рус?.. Будь ним... Чи ти лях? Ляхом будь. Чи ти німець? Німечествуй. Француз? Французюй. Татарин? Татарствуй. Все добре на своєму місці і в своєму образі, і все красно, що чисто, природно, що не є підробкою, не перемішано з чужим по роду...".

Прозираючи в далеке майбутнє, Г. Сковорода писав про те, якою він бачить Україну, писав про „...нових людей, нове творіння і нову славу". Це все ще – в майбутньому...

Відомо, що приручити Сковороду робила спробу московська цариця Катерина ІІ, запрошуючи його на постійне проживання при дворі, але у відповідь її післанець почув: „Я не покину Батьківщини. Мені моя сопілка і вівця дорожчі царського вінця".

Як Г. Сковорода прожив, промовисто свідчить напис на його могилі: „Світ ловив мене, та не зловив". Але й смерть його не зловила, бо він не боявся її, відчуваючи у своїй душі вічність. В останній день свого життя він лишався веселим і говірким, як завжди, а по обіді взявся до незвичайної роботи: сам викопав собі могилу, потім одягнув чисту сорочку, підклав під голову торбу з книжками і... пішов у далеку мандрівку.

Зліва: народний депутат України Тарас Кутовий, проф. Микола Степаненко, адвокат д-р Олександр Панченко.

Вшановано пам'ять командира УПА

Євген Цимбалюк

ЗОЛОЧІВКА, Львівська область. – 10 листопада на будинку школи встановлено меморіяльну дошку Іванові Литвинчукові (псевдо „Максим", „Дубовий", „Давид", „Корній"), останньому командирові УПА-Північ, котрий загинув 18 січня 1951 року у збройній сутичці з загоном державної безпеки.

На нього у повоєнний час неодноразово здійснювали облави, однак він щоразу уникав загроз. І лише взимку 1951 року його застали зненацька у криївці – на Золотіївських хуторах (тепер село Ниви-Золочівські). Відчуваючи безвихідь, І. Литвинчук застрелився.

На місці загибелі І. Литвинчука було насипано пагорб та встановлено пам'ятний хрест, його ім'ям названу школу в селі Золочівка. Увінченням пам'яті борця за незалежність України стала меморіяльна дошка на його честь.

Під час її відкриття звучали патріотичні пісні у виконанні народного квартету „Литаври" з села Демидівки.

До уваги наших читачів

Це число „Свободи" виходить подвійним (чч. 51 і 52), з датою 21-28 грудня. – **Редакція**.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

У чому була слабкість опозиції

Більшість незалежних експертів сходяться на думці, що результат голосування на виборах до Верховної Ради 28 жовтня не відображає справжнього волевиявлення українських громадян. Причому, отримане спотворення було поетапним і багатошаровим. Початково воно закладалося самою змішаною (комбінованою) виборчою системою. Підтвердженням тому стало явне розходження результатів голосування за партійними списками і на мажоритарних округах. Виходить так, що ті ж самі виборці головували за різні (а дуже часто за протилежні) політичні сили.

В одномандатних округах виборча кампанія перетворилась у систему підкупу виборців, яку майже відкрито запровадили олігархічні кандидати. Тут найактивніше використовувався адміністративний ресурс та інші способи маніпуляції голосами виборців. Та ж „мажоритарка" дала найбільше прикладів фальсифікації та скандалів уже на етапі підбиття підсумків голосування.

Опозиція не змогла належним чином протистояти владному сценарієві. Ключовим моментом програшу було „розтягування" голосів опозиційно налаштованих виборців між різними кандидатами, які декларували свою опозиційність. Якщо „Батьківщина" і „Свобода" спромоглися погодити висування своїх кандидатів, то, у переважній більшості, непрохідні висуванці від партії „УДАР" фактично працювали проти опозиційних конкурентів. Тут можна цілком погодитися з думкою Тараса Чорновола, яку він висловив у журналі „Власть дєнєг": „Якщо б партії „УДАР" не існувало як явища, влада не створила б більшости у Верховній Раді".

Зрозуміло, що переважна більшість голосів симпатиків „ударівців" могла б підсилити позиції опозиціонерів.

Заяви керівництва партії „УДАР" про зняття своїх кандидатів на користь „Батьківщини" виглядають як частина загальної виборчої технології, розрахованої на привабленя симпатій виборців, незадоволених чинною владою. Насправді жоден зі знятих кандидатів не мав будь-якого шансу на перемогу, що чудово розуміли й в „ударівському" виборчому штабі. На залишених партією „УДАР" 196-му та 200-му округах були задіяні технології, які забезпечили перемогу висуванцям від Партії Реґіонів.

Ситуація з партією „УДАР" у цій виборчий кампанії за технологічним алгоритмом була дуже подібною до „Сильної України" Сергія Тігіпка. Цей політик та його політична сила також значною мірою працювали на опозиційному електоральному полі, здобуваючи популярність за рахунок позиціювання себе як нових політиків.

Проте післявиборча реальність цих суб'єктів політичного життя, очевидно, буде різною. Якщо „Сильна Україна" без помітного успіху розчинилась у тенетах Партії Реґіонів, то „УДАР" може стати привабливою оболонкою, своєрідною нішею для порятунку прагматично мислячих представників нинішньої владної кампанії. Наведемо льокальний приклад такої тактики. Так, якщо дружина посадника Черкас Сергія Одарича під час виборчої кампанії працювала в виборчому штабі провладної кандидатки, то його син Андрій представляв „УДАР" у комісії 223-го київського округу. І ця міґрація під „ударівську" парасольку, очевидно, буде посилюватися в міру посилення кризи правлячого режиму.

Тоді постає закономірне питання: чи зможе В. Кличко дотримати слова про спільні дії з опозицією у новому складі Верховної Ради? І наскільки вказана політична сила готова обстоювати нові підходи до захисту державних національних інтересів, особливо з огляду на не таку вже далеку президентську виборчу кампанію?

Віталій Масненко,
Черкаси

В архіві збережено 2,500 справ

Серед професійних свят, що відзначаються в Україні, 14 років тому з'явився День архівіста – 24 грудня. Його відзначають понад 3,000 спеціялістів, які працюють в архівних установах країни. Серед них – молодий колектив Центрального державного архіву закордонної україніки. Вже п'ять років поспіль з моменту створення він поповнює Національний архівний фонд України документами з історії української діяспори по всьому світові.

На сьогодні Центральний архів є єдиною спеціялізованою установою, яка має державне фінансування і усупереч політичним й економічним неґативам задовольняє потреби закордонного українства. Від 2007 до 2012 року Центральний архів утворив 38 фондів. В колекції архіву збережено документи понад 200 закордонних українських організацій і установ, особисті речі і документи представників творчої української інтеліґенції та громадських діячів еміґрації.

Серед найцінніших слід відмітити українські стародруки і рукописні книжки XVI-XIX ст., що надійшли з Словаччини. Сучасний друк представлений книгами та періодичними виданнями Бібліотеки й Архіву ім. Тараса Шевченка Союзу Українців у Великій Британії, документами та друкованими виданнями Українського музею-архіву в Клівленді (США).

Нові надходження презентують документи Української парляментської репрезентації у Рейхсраті Австро-Угорщини, матеріяли Світової координаційної ради ідеологічно споріднених націоналістичних організацій, Світового Конґресу Вільних Українців та Українського визвольного фонду.

Всього в архіві зберігається понад 2,500 архівних справ за 1554-2010 роки, понад 200 музейних предметів, а бібліотечний фонд налічує 5,604 книжки і майже 30 тис. журналів та газет з багатьох країн.

Центральний архів закордонної україніки приймає на зберігання оригінали і копії документів різних організацій, фотографії, авдіо- і відеодокументи, книжки, газети, журнали, особисті речі людей, особисті документи (листування тощо). Архів здійснює не тільки постійне, але й депозитарне зберігання. Останнє передбачає тимчасове зберігання документів без зміни власника.

Ми звертаємося до тих, хто має документи еміґрантських організацій, з закликом поповнювати фонди Архіву української діяспори. Наша електронна пошта: mail@tsdazu.gov.ua. Ми відкриті для співпраці!

Тетяна Ніколаєва,
старший науковий співробітник,
Київ

Пресовий фонд „Свободи" за листопад

Amount	Name	City
$500.00	Mychajlo and Oksana Danyluk	Houston, TX
$100.00	A. Mulak-Yatzkivsky	Los Angeles, CA
	Zenon and Dozia Krislaty	Cleveland, OH
	Yuriy Oliynyk	Carmichael, CA
	Jaroslaw and Maria Tomorug	Clark, NJ
$70.00	Markian Kovaluk	Orleans, ON
$50.00	Jaroslawa Gudziak	Syracuse, NY
	Myroslav Hladyshevsky	Calgary, AB
	Stefan and Larissa Peleschuk	Stamford, CT
	Wasyl Werbowsky	Syracuse, NY
$45.00	Bohdan Birakowsky	College Point, NY
	Michael Komichak	McKees Rocks, PA
	S. Makar-Laudi	Brooklyn, NY
	George Masiuk	Alexandria, VA
	Serge and Tetyana Polishchuk	Jersey City, NJ
	Ihor Puhacz	Macungie, PA
	Daria Rychtyckyj	Warren, MI
$35.00	Basil Fedun	Chardon, OH
	Jaroslaw Halchuk	St. Catharines, ON
	John Leus	Royan, QC
$30.00	Parania Pothrabia	Antioch, IL
$25.00	Halyna Charuk	Park Ridge, IL
	Zoreslava Mysko	Philadelphia, PA
	Anya Shepelavey	Columbia, MD
	Vera Werhanowsky	Toronto, ON
$20.00	Oleh Boraczok	Madison, WI
	Julia Loniewsky	Newark, NJ
	Walter Motyka	North Port, FL
	Tamara Pankewycz	Williamsville, NY
	Anna Petryk	Sherwood, Park, AB
	Teodor Pyz	Irvington, NJ
	Yuri Ripeckyj	Eau Claire, WI
$18.00	Bohdanna Kalba-Greggs	Commerce Twsp, MI
$15.00	John Besz	Youngstown, AZ
	John Butry	Warren, MI
	Teresa Gluch	W. Hartford, CT
	Irena Haftkowycz	Parma, OH
	Mykola Halczuk	Parma, OH
	Olga Horodecky	Kendall Park, NJ
	Walter Korytowsky	Sterling Heights, MI
	Jarema Lechniuk	Palatine, IL
	Maria Palij	Jackson Heights, NY
	Alexander Poletz	St. Anthony, MN
	Maria Sachryn	Toronto, ON
	Adrian Stelmach	Livonia, MI
$10.00	Volodymyr Artemchuk	Vinnytsia, Ukraine
	Maria Borkowsky	Yonkers, NY
	Lev Burdyn	Middle Village, NY
	Maria Dytyniak	Edmonton, AB
	Mykola and Stefania Kis	San Bruno, CA
	Mark Kram	Los Angeles, CA
	Maria Krislatyj	Cleveland, OH
	Theodore Kusio	Granby, CT
	Peter Kytasty	Livonia, MI
	Piotr Lysiak	Netcong, NJ
	Vera Obuszczak	Philadelphia, PA
	Oksana Ohar	Beverly Hills, MI
	Anna Raniuk	Boston, MA
	Vira Sendzik	Trenton, NJ
	Alexander Serafyn	Troy, MI
	Taras and Maria Slevinsky	Stratford, CT
$5.00	Luba Baker	Youngstown, OH
	Sophia Bereziuk	Warren, MI
	Jaroslaw Bylen	Chicago, IL
	Taras Dobusz	Bridgewater, NJ
	Donna Dykyj	Chicago, IL
	Markian Hutzal	Maple Grove, MN
	Onysia Iwanko	Shelton, CT
	Myron and Daria Jarosewych	Downers Grove, IL
	Emilia Kondziola	Salisbury, MD
	Volodrymyra Kovalchuk	Lviv Oblast, Ukraine
	Vladimir Krivoy	E. Bridgewater, MA
	Bohdan Macuk	Berlin, MD
	George Musij	Etobicoke, ON
	Borys and Luba Oryshchyn	Lakewood, CO
	Wasyl Pich	Astoria, NY
	Wolodymyr Plakyda	Deltona, FL
	Pavlo Pleczen	Ternopil Oblast, Ukraine
	Irene Rishko	Miami Beach, FL
	Michael Romanchuk	St. Petersburg, FL
	Victor Rosynsky	Ortonville, MI
	Joanne Staroschak	Conway, AR
	Stephanie Sywyj	Cleveland, OH

Всього: $2,333.00

Семінаристам надано вже 434 стипендії

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – Під час надзвичайного Собору Української Православної Церкви в США 6 жовтня вісім стипендій Семінарійного стипендіяльного фонду ім. о. д-ра Володимира і паніматки Галини Левицьких, через Товариство св. Андрія, були надані студентам-семінаристам з України, Румунії та США. Загалом з фонду вже надано 434 стипендії.

Стипендії у розмірі 8,400 дол. були присвячені св. п. Ії Лісович-Василенко, Ользі Павлюк, Ользі Бреславець, Григорієві Вдовичинові, на честь сімей Андрія та Анастасії (Соусан) Крейгів, д-ра Григорія і Лілії Сітків, Боба Моріса, протоєрея Петра Сівка (усі – мешканці Мінесоти).

Починаючи з 1990 року, семінарійний стипендіяльний фонд вручав стипендії також семінаристам в семінаріях західньої України.

Успіх програми підтверджує велика кількість священиків, які попередньо були студентами і отримували стипендії, а тепер служать в парафіях по всій Україні, у той час, як інші продовжують навчання в США.

Люба Левицька, директор стипендіяльного фонду, з семінаристами, яким вручено стипендії.

У зв'язку з ускладненням економічної і політичної ситуації в Україні програму переведено до США, де студенти з України навчаються в Українській православній духовній семінарії ім. св. Софії в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

„Ми дякуємо усім, хто підтримував наш фонд у минулому та продовжуватиме робити це в майбутньому, пам'ятаючи, що ми допомагаємо забезпечити майбутнє нашої Церкви, підтримуючи створення сильного духовного керівництва Церкви через стипендіяльні програми. Від імені фонду і тих, хто його підтримує, бажаю нашим семінаристам подальших успіхів у навчанні", – заявила Люба Левицька, директор стипендіяльного фонду.

Пожертви, що звільняються від оподаткування, допоможуть підтримати ще більше число семінаристів в найближчі роки. Пожертви можна надсилати на адресу: Rev. Lewytzkyj Fund/St. Andrew's Society, c/o Vitali Vizir, 1023 Yorkshire Drive, Los Altos, CA 94024. За додатковою інформацією можна звернутися до Л. Левицької на тел.: (952) 440-5822. Електронна пошта: luba@integra.net.

Був людиною думки, дії і боротьби

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 29 листопада українська громада, заходами Товариства українців-католиків „Свята Софія" і місцевого Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка, вшанувала, в рамках осіннього семестру викладів „Річниці та ювілеї в житті українців", пам'ять відомого журналіста та громадського діяча, засновника Інституту Східньо-европейських студій ім. В'ячеслава Липинського у Філядельфії Євгена Зиблікевича – у 25-ту річницю його смерти.

Вечір відкрив голова Товариства „Свята Софія" (ТСС) академік Леонід Рудницький, який впродовж двох тижнів перебував в Українському Католицькому Університеті у Львові на запрошення ректора УКУ Владики-екзарха Бориса Ґудзяка. Л. Рудницький коротко розповів про свої враження від УКУ, назвавши його „християнським чудом", а також передав вітання від Кардинала Любомира Гузара, з яким мав зустріч в Брюховичах коло Львова.

Принагідно голова ТСС поінформував присутніх про організацію в Україні міжнародної конференції з нагоди 50-ліття виходу на волю Патріярха Йосифа Сліпого, до якої Л. Рудницький залучив УКУ, НТШ, Львівський Національний університет ім. Івана Франка та Прикарпатський Національний університету ім. Василя Стефаника.

Відтак він представив громаді особу доповідача, д-ра Олександра Лужницького, голову Осередку НТШ у Філядельфії, який, на думку Л. Рудницького, є чи не найкращим енциклопедистом НТШ в діяспорі.

На вступі д-р О. Лужницький привітав присутнього у залі сина незабутнього Є. Зиблікевича – Євгена Зиблікевича-молодшого. Доповідь голови Осередку НТШ мала інформативно-мемуаристичний характер та була доповнена переглядом світлин з родинного архіву родини Зиблікевичів, як і цитатами зі спогадів колишнього співредактора „Америки" та співпрацівника Є. Зиблікевича Олега Лисяка.

Є. Зиблікевич (20 листопада 1895 року – 19 вересня 1987 року) народився в місті Старий Самбір на Львівщині. Був учасником визвольних змагань 1918-1920 років, згодом – старшина Українських Січових Стрільців і сотник Української Галицької Армії, а опісля – комендант Української Військової Організації на Перемищині. За свою участь в підпільній боротьбі був арештований польською владою і кілька років провів у тюрмі. Є. Забілевич редаґував і видавав газети „Український голос" (1926-1929), „Бескид" (1930-1933) і спортивну газету „Змаг" (1933-1939). Бдучи членом-засновником ОУН, пізніше перейшов до гетьманців, був дуже активний у цьому русі в Галичині і на еміграції – в Німеччині й США (від 1950 року). У Філядельфії став редактором українського католицького щоденника „Америка" (1953-1962), який – за словами О. Лисяка – у той час не мав жодного політичного напрямку.

Його об'єктивність у висвітленні історичних подій надихнула тоді студента математики Університету Ла Саль О. Лужницького змінити напрямок свого зацікавлення і стати істориком. В 1960 році Є. Зиблікевич очолив спортивне товариство „Тризуб", яке саме за його головування стало чемпіоном США у копаному м'ячі. Також за його головування „Тризуб" придбав власний дім, який

Св. п. Євген Зиблікевич

став базою подальшої розбудови Товариства.

Та чи не найважливішим осягом Є. Зиблікевича було заснування Східньо-европейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського – для збереження, опрацювання і публікації архівних матеріялів, пов'язаних з новітньою історією України, зокрема з діяльністю В. Липинського. Як зазначив

(Закінчення на стор. 9)

В УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ ГОЛОДОМОРУ

НОРТ-ПОРТ, Фльорида

Віра Боднарук

Українська громада 25 листопада відзначила річницю великої трагедії українського народу – Голодомору 1932-1933 років Панахидою в українських церквах.

1 грудня в Українському осередку св. Андрія було показано фільм режисера Юрія Лугового „Окрадена земля", який був нагороджений на багатьох міжнародних фестивалях документальних фільмів.

При вході до осередку було засвічено стежку свічок, а в залі на столах були книжки про Голодомор українською та англійською мовами, видані в США, Канаді, Австралії та Україні. Була також мапа України з зазначенням пам'ятників жертвам трагедії, а їх споруджено понад 7,000 на могилах померлих від голоду, на центральних площах міст і сіл. На столах в біло-чорних кольорах було покладено житній хліб і трохи меду в пам'ять померлих.

При вході можна було скласти датки і отримати жетон, виготовлений Фундацією Голодомору в Чикаґо з зображенням пам'ятника Голодомору в Миргороді. Також тут була брошура про Голодомор англійською мовою, яку підготувала Тамара Денисенко, а спонзорувала видання Українська Федеральна Кредитна Спілка в Рочестері, Ню-Йорк.

Вечір пам'яті відкрила голова громадського комітету Рома Гуран, яка попросила присутніх о. Івана Фатенка та о. д-ра Северина Ковалишина до молитви та благословення символічних хліба і меду.

Ведуча Віра Боднарук розповіла про трагедію Голодомору та намагання у вільному світі розповісти про геноцид українського народу в 1932-1933 роках.

Фільм Ю. Лугового справив велике враження на присутніх. Було оголошено, що студія Ю. Лугового готує версію цього фільму англійською мовою для шкільної молоді і студентів. На це будуть передані всі пожертви, складені при вході до залі.

Громадський комітет подякував за участь у відзначенні річниці Голодомору Р. Гуран, Ліді Білоус, Вірі і Богданові Боднарукам, Ліді Бойко, Ненсі Возній, Одарці Горбачевській, Нелі Лехман, Галі і Вікторові Лісничим, Ан-Мері Суслі, Дарії і Євгенові Томашоським, Влодьові і Кларі Шпічкам.

ПАСЕЙК-КЛІФТОН, Ню-Джерзі

Іван Буртик

25 листопада в Кліфтоні, за участи священників оо. Олега Жовняровича, Андрія Дуткевича, Михайла Цумана, Олександра Двуцятина, Ярослава Яроша, Івана Кухара, Петра Зґлоби і Ярослава Костика та місцевої громади перед пам'ятником жертвам Голодомору біля Української православної церкви Святого Вознесіння, відбулося відзначення 79-ої річниці Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Жалібним голосом дзвону розпочато Богослуження. Змістовним словом о. О. Двуцятина закінчено першу частину відзначення. З огляду на холодний вітер, парох о. О. Жовнярович попросив всіх присутніх до церковної залі.

Другу частину відкрив молитвою парох о. О. Жовнярович. На сцені з великим екраном відбулася вміло підготована програма, яка зображала найжорстокіші епізоди Голодомору. В національних строях Андрій Рівний, паніматка Богдана Жовнярович та Ярослав Данчак розповіли про народовбивство, на екрані розповідь доповнювали прозірки.

Програму розпочали дівчата з свічками, піснею і рецитацією „Запали свічку, щоб у народі огонь не погас", а молодь запалила свічки на столах. Заповідач прочитав указ Йосифа Сталіна про заборону збирання зернових колосків. Крім зображень на екрані, Софійка і Святослав Рівні, Таня і Настя Стасишини у ролі померлих душ зображували нестерпимий голод і жалібно благали їсти. У відповідь Оля Дроздяк та Інна Данилюк виконали „Монолог голосіння матерів".

З деклямацією „Зронім сльозу" виступили Оля Щур і Марійка Івахів. Декан о. О. Жовнярович прочитав вірш „Жахлива правда". Роман Констанкевич виконав пісню „Господи, прости". Відома артистка Алла Куцевич заспівала арію „Аве, Марія" та пісні „Молитва" і „Свіча". Співали також Михайло Гучко і Микола Луцак. У кінці всі учасники з солістом М. Луцаком заспівали „Господи, Україну збережи".

Імпрезу підготували члени комітету А. Куцевич, Роман та Ігор Констанкевичі, М. Луцак та М. Гучко. Духовенство і виконавці програми були з нової еміґраційної хвилі.

Під час Панахиди в церкві св. Андрія. (Фото: Віктор Лісничий)

Служба Божа в Кліфтоні біля пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Був людиною...

(Закінчення зі стор. 8)

д-р О. Лужницький, відданість Є. Зиблікевича, який був його першим президентом, Інститутові виявлялась не лише у збиранні архівних матеріялів з української історії початку XX ст. чужоземними мовами, головно скандинавськими, але й у тому, що він неодноразово ночував в Домі Інституту, „щоб, не дай Боже, щось не пропало".

Д-р О. Лужницький зупинив свою увагу на аналізі гетьманського руху, учасником якого був Є. Зиблікевич, а також поділився з присутніми трьома особистими спогадами про цього громадського діяча. Серед особливих рис характеру Є. Зиблікевича, на яких наголосив доповідач, слід відзначити ораторські здібності, наполегливість у врятуванні української культурно-історичної спадщини в США, дипломатичність, почуття гумору, товариськість, політичну толерантність, а також той факт, що „до кінця свого життя він уважав себе громадянином Української Держави".

Сподіваємось, що на цьому тематика викладів „Річниці та ювілеї в житті українців" не вичерпана, адже історія українців на поселеннях вимагає утривалення пам'яті не тільки для потреб місцевої громади, але для доповнення українського літопису у світовому контексті.

Прес-служба Товариства „Свята Софія"

Оксана Забужко...

(Закінчення зі стор. 5)

більшість проводу УНР – вони були соціялістами, були лівими. Енергія, розбуджена визвольними змаганнями 1918-1920 років, і породила українське відродження 1920-их років. Це була наша Веймарська республіка...

– Ми ж знаємо, що в 1937 році українське відродження завершилось у Сандармосі, в значній мірі.

– То – остання крапка. А знищення української інтеліґенції почалося у 1930 році процесом Спілки визволення України. І по процесу СВУ пішли в ҐУЛаґ близько 30 тис. людей. А це вже дуже серйозна чистка! Тридцять тисяч – це практично вся інтеліґенція старого дорадянського гарту, тобто всі ті, хто міг говорити за народ і від імені народу. Це – інтелектуальний прошарок, який міг справді виставити опір цим самим колонізаційним політикам сталінської влади. І вже 1934 рік для України був тим, чим для Росії був 1937 рік. Тому що 1934-ий – це була заміна уже партійних еліт. Того нашого націонал-комуністичного компромісного прошарку, який бачив Українську РСР, як говорив [Микола] Хвильовий, „як Росія самостійна, так і ми самостійні", який бачив її однією з незалежних країн цього Союзу, на кшталт Европейського союзу. А тоді вони ще вірили взагалі в швидку світову революцію, яка перетворить цілий світ на Союз Радянських Соціялістичних Республік. Коротше кажучи, це був кінець отої самої націонал-комуністичної еліти. І 1934 року можна відкривати далі вже нову сторінку, на якій суцільна чорна заглада і історія суцільного рабства і великою мірою коляборації, спроб виживання. Починаючи від 1934 року – це яма, з якої десь тільки під кінець 1950-их років якось Україна почала помалесеньку вистромлювати носа.

– Тобто, репресії спочатку були проти інтеліґенції, потім – проти селянства, а потім – проти компромісної номенклатури?

– Абсолютно справедливо, і про це треба говорити. Про Голодомор треба говорити в ширшому контексті. Тому що зробити з селянами те, що було з ними зроблено, можна було тільки після того, як було знято і зачищено верхівку. Тобто тільки після того, коли нищиться провід, мозок, то можна методом диявольських соціяльних інженерів влаштувати такий маштабний геноцид.

Сьогодні треба говорити про ту війну на знищення, яка пляномірно провадилася проти України, і говорити про її антропологічні, демографічні і цивілізаційні, що найголовніше, наслідки в нашому сьогоденні. Тільки зрозумівши, що наслідки Голодомору даватимуться взнаки ще не одне покоління, тільки поставивши собі ці діягнози, ми зможемо вилікуватися як нація і зможемо мати майбутнє, про яке ми мріємо.

Станиця Пласту завершила святкування

Оксана Закидальська

ТОРОНТО. – Після цілорічної програми, присвяченої відзначенню 100-ліття Пласту, станиця Торонто влаштувала 27 жовтня забаву-баль під назвою „Іскра“ для пластунів та своїх приятелів.

Впродовж кількох місяців перед забавою пластуни переглядали давні списки членства (станиця існує від 1948 року) і розшукували своїх друзів і подруг. Всім віднайденим пластунам було вислано запрошення на баль.

Фундатори станиці (зліва): Марта Вітер, Ігор Ігнатович, Ярця Гуцуляк, Ераст Гуцуляк. (Фото: Андрій Лагодинський)

Залю нового приміщення „Airstream Centre“ заповнили 700 гостей. У залі були давні фотографії („як було колись“) та гарно прибрані столи на вечерю. Був також модель пластового табору – шатра, канойки, смолоскипи і ватра (тяжко було впізнати, що не з справжнього вогню).

Ведучою вечора була попередня станична Люба Тарапацька. Відбулася презентація й подяка найбільшим фундаторам станиці: Ерастові і Ярці Гуцулякам – за дарування нової пластової домівки, Ігореві Ігнатовичеві і Марті Вітер – за спонзорство розбудови „Пластової Січі“.

Було висвітлено новий фільм „100-ліття Пластової ідеї“ (режисер і сценарист Таня Джулинська, постановник – Юрій Луговий з Монреалю). Цей 30-хвилинний фільм, який спонзорувала станиця Торонто, представляє сторічну історію Пласту архівними фотографіями і відшуканими кадрами.

Пластунки запалили символічну „ватру“.

Потім відбувся „День відкритих дверей“ в новій домівці і закопання „капсулки часу“, в яку покладено різні пластові артифакти сьогоднішнього дня для викопання через 100 років.

Пласт в Чикаґо відзначив 100-ліття бенкетом

Милана Семенюк

ЧИКАҐО. – Пластова станиця Чикаґо провела бенкет, присвячений 100-річчю Пласту, 24 листопада, в готелі „Hyatt Rosemont“. З вітальним словом до присутніх звернувся станичний Роман Завадович.

Пластова спільнота отримала привіт від найголовнішого промовця цього вечора, члена загону „Червона Калина” Патріярха-емерита Любомира Гузара. Його звертання було записане на відеоплівку в Україні і привезене до Чикаґо спеціяльно для цього вечора. Л. Гузар звернувся до пластунів з проханням згадати усіх великих пластунів, які служили та служать Україні та її народові, а саме Степана Бандеру, Олексу Гасина, Романа Шухевича, Олега Кандибу (Ольжича), Лева Ребета, Данила Скоропадського, Любомира Романкова, Юрія Старосольського, Ореста Субтельного, Миколу Колессу, Лесю Храпливу-Щур.

Пласт розстеляє перед кожною дитиною стежку до гартування духу і характеру, особистого розвитку, допомагає кожному формувати своє майбутнє. Саме цю думку намагалися вкласти у програму вечора його організатори на чолі з головою Юлею Кашубою. Свої про пластування розповіли чотири пластуни – новачка Наталя Скиба, юнак Оріан Шкробут, старша пластунка Роксоляна Кашуба та пластун-сеньйор Данило Григорчук.

Далі до слова запросили о. Мирона Панчука, який звернув увагу присутніх на запалені свічки у пам’ять жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні, а також усіх великих пластунів, що відійшли на вічну ватру. Їх вшанували хвилиною мовчання.

Ведучі Ірена Ткачук та Адріян Ожґа потішили присутніх привітами від Владики Ричарда Семінака з Єпархії св. Миколая Української Католицької Церкви, Українського Конґресового Комітету Америки, Товариства української мови ім. Тараса Шевченка, Спілки Української Молоді та ряду інших товариств і організацій.

Колишній пластун, голова Фундації „Спадщина” при Першому Федеральному банку „Певність” Юліян Куляс висловив привітання з нагоди 100-ліття Пласту і передав дар Фундації – 5,000 дол.

Голова Фундації „Самопоміч” при Українсько-Американській Федеральній Кредитовій Спілці „Самопоміч” Ореста Фединяк зачитала привітальне слово від Кредитівки та передала дар в сумі 10 тис. дол. на пластову станицю.

Голова Крайової Пластової Старшини Христя Кохан, членка куреня „Ті, що греблі рвуть”, побажала, щоб в кожного залишалася у душі пластова іскра, а наступне покоління пластунів спалахнуло завзяттям до великої Пластової ідеї і стало іскрою на наступних 100 років.

Вітальне слово виголосив також Олег Скуб’як, голова „Побратимської фундації” куреня „Побратими”, яка пожертвувала 10 тис. дол для Пласту з нагоди ювілею. Цей даток розподілений на три частини: для Станиці Чикаґо, для розбудови Пластової оселі у Равнд-Лейк, Ілиной, та для Фонду Начального пластуна.

Пролунав привіт від Єпископа Бориса Ґудзяка, Апостольського Екзарха для українців греко-католиків Франції, Швайцарії та країн Бенілюксу. У своєму привіті він наголосив, що його служіння Богові та праця в Українському Католицькому Університеті визначені школою самовиховання, яку він перейшов у Пласті.

Виступ юнацтва „Вечір у музеї”.

У своєму виступі під назвою „Вечір у музеї” юнаки та юначки представили історію Пласту. Вони нагадали присутнім д-ра Олександра Тисовського, Петра Франка, Івана Чмолу та початки Пластового руху. Пластовій станиці у Чикаґо виповниться 65 літ у 2014 році.

Пластовий хор, створений спеціяльно для цієї події, заспівав в’язанку популярних українських та пластових пісень, переплетених словами про те, де і як пластуни співають. Діна Заяць підготувала пісні до виконання, а Олег Ганівський забезпечив музичний супровід.

Вечір закінчили у Пластовому колі з прощальним словом станичного та традиційною Пластовою іскрою — потиском руки, що передається по колу і символізує єдність у Пласті.

Пластовий хор станиці Чикаґо. (Фото: Марко Пілецький)

Пісні Володимира Івасюка звучали у Випані

Учасники мистецької програми співають „Червону руту". (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Театралізоване дійство „Вечір Володимира Івасюка" провела 9 грудня в Українському Американському Культурному Центрі д-р Роксолана Лещук разом з своїми численними помічниками. Шанувальники її режисерського таланту ще не забули яскравих вистав-концертів „Гуцульське весілля", „Козацька слава" та „Князі України", які відбулися у цій же залі. Цього разу вечір довелося перенести з листопаду на грудень через наслідки гураґану „Сенді", але це не знеохотило публіку, і за столами, гарно прикрашеними символічними червоними квітами, не було вільного місця. Дійство дивилися близько 250 осіб.

Переважна кількість гостей була в українських вишиванках. Увесь дохід від імпрези призначений на закінчення будови Української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Випані. Парафія ж почастувала учасників вечора смачним обідом.

Програма складалася з розповіді про життя і творчість В. Івасюка, у яку було введено численні відеозаписи і виконання його пісень. Сценою служив ошатний поміст, а на самій сцені було розміщено портрет В. Івасюка, а також екран, на якому, крім документальних стрічок, з'являлися барвисті прозірки відповідно до змісту пісень.

Розповідь про поета-композитора вели Оля Марин, Оксана Бауер, Іра Гавриш, Марта Попович, Марта Коваль, Лариса і Андрій Вовки, Наталя Парфенюк, Софія Держко, Оксана Кривулич, Володимир Стащишин, Роман Фокшей, Михайло Козюпа, Ярослав Куземчак. Виступили також в ролях В. Івасюка – Святослав Грицай, його батька Михайла – Марко Держко, Назарія Яремчука – Борис Коваль, Софії Ротару – Оксана Телепко.

Життя В. Івасюка було коротким і яскравим. Він народився у 1949 році на Буковині, змалку поринув у музичний світ і майстерно грав потім на скрипці, віолончелі, фортепіяні, ґітарі, був поетом і художником. В. Івасюк залишив 107 пісень, 53 інструментальні твори, музику до кількох вистав. Окрім того, він був професійним лікарем. Нелегко складалося його життя – довелося залишити столичну школу для обдарованих дітей, сталося виключення з політичних мотивів з медичного інституту, працював слюсарем на автомобільному заводі, був відчислений з консерваторії. Але слава прийшла до поета-композитора не за відзнаками влади, а від народу, який сприйняв і полюбив його пісні.

Дуже швидко пісні В. Івасюка поширилися в усій Україні. У музичному світі його визнали як одного з засновників української естрадної музики. Зрозуміло, що це не подобалося комуністичним ідеологам. 24 квітня 1979 року В. Івасюк на годину вийшов з дому за невідомим викликом і зник на багато днів. Офіційний пошук було припинено 11 травня. А 18 травня під час військового навчання „Полювання на лисиць" радиствояк Жамсунбек Чорнобаєв побачив повішеного В. Івасюка у Брюховецькому лісі поблизу Львова. Причина смерти В. Івасюка досі залишається таємницею, але громадськість переконана, що його знищили органи державної безпеки.

Похорон В. Івасюка перетворився на велелюдну демонстрацію непокори, тому що влада вжила рішучих заходів, щоб молодь не вийшла того дня на вулиці. Але молодь вийшла і обернула похорон 22 травня 1979 року на акцію масового протесту проти комуністичного режиму. Після похорону чимало його учасників зазнали переслідувань.

Вечір у Випані розпочався з несподіванки: Р. Лещук через електронний канал запросила на розмову молодшу сестру В. Івасюка – Оксану, яка у безпосередній розмові розповіла про брата, про себе і сестру Галину, про вплив старшого брата на формування її українського світогляду. Оксана викладає українську філологію в Чернівецькому університеті, Галина – лікар у Львові, в обох вже є малі внуки.

Режисер театралізованого дійства д-р Роксолана Лещук.

О. Івасюк сказала: „Для мене мій брат був дуже щирим наставником, мої мистецькі і літературні смаки формувалися під його впливом. Його самобутня творчість і життєва доля в умовах тоталітарного режиму стали прикладом того, що світлий талант, підтриманий людьми, зможе розквітнути навіть у складних обставинах. Творчість мого брата підтримала молодь, яка прагнула новизни, прагнула змін та продовження українських державницьких ідей. Тому пісні з Буковини долали бар'єри і кордони, сміливо здобували прихильників з цілого світу. Його пісні живуть вже тривалий час, стали воістину народними. І це справжня кляsика української ліричної пісні, кляsика, яка увійшла в історію української музики".

Учасники вечора заспівали сестрам і усьому родові Івасюків „Многая літа".

Мистецьку частину вечора розпочала віртуозною грою на скрипці Інеса Тимочко, внучка вчите-

(Закінчення на стор. 12)

Танцювальний ансамбль „Іскра"

Пісні Володимира...

(Закінчення зі стор. 11)

ля музики Михайла Тимочка, який вчив малого В. Івасюка грати на скрипці. Грала вона гуцульські коломийки, з слухання яких народилася славнозвісна пісня „Червона рута". За переказами, рута квітне в горах жовтим кольором, але в ніч на Івана Купала спалахує червоним, і дівчина, якій пощастить саме цієї чарівної ночі зірвати квітку, буде щасливою в коханні. В горах співали: „Назбирала троєзілля червону рутоньку та й схотіла зчарувати мене, сиротоньку!". І саме цей переказ В. Івасюк у 1970 році поклав у поетичні рядки: „Може, десь у лісах ти чар-зілля шукала, сонце-руту знайшла і мене зчарувала?". Пісні „Червона рута" і „Водограй" миттєво стала співати уся Україна.

На вечорі було показано архівний відозапис виконання „Червоної рути" в Москві, де на Центральному телебаченні її співали В. Івасюк, Назарій Яремчук і Василь Зінкевич – гурт „Смерічка". Прикметно, що у російському напису, який супроводжував виступ, гурт було подано як „Семирічка". Важко було у Москві, звиклій до радянських „п’ятирічок" сприйняти карпатську смерічку. Але керівник телепрограми Олександер Маслюков дістав догану за цей виступ українських співаків.

У молоді роки композитора учасники вечора поринули з переглядом музичного фільму Романа Олексева „Червона рута", у якому співали 1971 року в Яремчі С. Ротару і В. Зінкевич,

Далі кожну частину розповіді про В. Івасюка доповнювали мистецькі виступи. Гурт маленьких співачок „Солов’їний край" (Уляна Лещук, Анна Салевич, Лілія Томко, Софія Коваль та Меляся Вовк), яких підготувала Лілія Кушнір, вийшов з ляльками і заспівав „Колискову" В. Івасюка, музику якої він написав до вірша свого батька 15-річним підлітком. Співали також Калина Лещук, Марійка Сорока, О. Телепко, дует Аня Томко та Олександра Завадівська, Олесь Кузишин, з художнім читанням виступили Р. Лещук та С. Держко.

Тепло сприйняли слухачі спів Андрія Вовка та Ксені Салевич з музичним супроводом на фортепіяні О. Кузишина. Тріо Оля Стащишин, Галя Жукевич та Ірина Борса заспівали, з музичним супроводом Марії Цимбали, дві пісні з особливою історією. В студентські роки у консерваторії Оля Войтович (тепер – Стащишин) попросила В. Івасюка написати дві пісні для тріо „Львів’янки", у якому вона співала разом з Олею та Оксаною Герасименко. Так народилися пісні „Калина приморожена" та „Шумить пшениця як Дунай". Ці пісні, які тріо виконувало у багатьох країнах, знову прозвучали у Випані.

Свою майстерність у танці показав ансамбль „Іскра" (керівник Андрій Цибик). Як завжди, був запальним буковинський танець, чарували зір прикарпатські строї. Хореограф Наталя Цибик підготувала з ансамблем спеціяльно для цього вечора елегійний танець на музику В. Івасюка „Я піду в далекі гори". Юнаки та дівчата „Іскри" Катерина та Олександер Сизоненки, Малі Ґамбл, Софія Панич, Таїса Гамуляк, Аля Кузишин, Оксана Майовська, Марія Кавацюк, Анна Челак, Микола Глушко, Дмитро Ленчук, Петро Худолій розповіли у танцях про чекання і кохання, щастя і радість юної пори.

І. Тимочко у музичних п’єсах „Бойки" та „Жайвір" показала не тільки можливості скрипки, а й власний виконавський талант.

На завершення вечора усі учасники дійства вийшли на сцену і разом з залею заспівали „Червону руту". Потім Р. Лещук виголосила подяку усім, хто допоміг провести такий чудовий вечір-мандрівку життям і творчістю В. Івасюка. Серед них треба згадати Українську Американську Федеральну кредитову спілку „Самопоміч", яка дала 1,000 дол. на організацію вечора, А. Вовка, який подав ідею дійства, пароха місцевої церкви о. Романа Мірчука, який благословив цей почин.

Учасники вечора покидали залю з надією, що Р. Лещук та її співпрацівники порадують їх ще не одним театралізованим дійством, а наразі несли в дорогу додому світлі думки про видатного поета і композитора В. Івасюка, який заплатив життям за любов до України.

Тріо (зліва): Ірина Борса, Оля Стащишин, Галя Жукевич.

Радісних Свят
Різдва Христового і
Щасливого Нового Року

родині, приятелям, знайомим,
Головному Урядові УНСоюзу,
працівникам та всім секретарям Відділів

щиро бажають

СТЕФАН і СВЯТОСЛАВА
КАЧАРАЇ з родиною

Радісних Свят
Різдва Христового і Щасливого Нового Року

членам Головного Уряду УНСоюзу, головам Округ,
секретарям Відділів, родині і приятелям
та всій українській громаді в діяспорі і Україні

бажає

МИХАЙЛО КОЗЮПА
з дружиною АННОЮ
і дітьми ТАТЯНОЮ і ДАНИЛОМ

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

родині, приятелям і знайомим,
Головному Урядові УНСоюзу,
головам Округ і секретарям Відділів
та їхнім управам

щиро бажає

ХРИСТИНА Є. КОЗАК з родиною

У радісний час Різдва Христового
разом із сердечними побажаннями
вітаємо
нашу родину, друзів, і знайомих.

Хай в році новім,
При святому Різдві,
Всі мрії сповняться -
Давні й нові!
Як тим пастухам,
Хай Вам ангел щоднини
Приносить до дому
Приємні новини!

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Марта і Дарко Лиско

З Різдвом Христовим,
З Новим Роком
і Святим Йорданом!

Рідних, приятелів і друзів поблагослови, Боже,
здоров'ям, радістю, любов'ю, добром – зичать

ФЕРЕНЦЕВИЧІ

Христина, Ксеня, Тарас, Люба, Лев,
Ярина з чоловіком Адріяном і сином Доріяном Ланспері.

З Різдвом Христовим
і Новим Роком
вітаємо дорогих
друзів і колег
радісною колядою
і щирими побажаннями
всього найкращого в 2013 році!

– Андрій, Рома, Маркіян і Павло
Гадзевичі

Веселих Свят

Різдва Христового
та
Щасливого Нового Року

РОДИНІ, КОЛЕҐАМ, ЗНАЙОМИМ і ПАЦІЄНТАМ

б а ж а ю т ь

Дзвенислава і д-р Любомир
Явні з родиною

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
І НОВИМ РОКОМ

вітаємо

родину, друзів і знайомих.

ІГОР і НАТАЛКА ҐАВДЯКИ
з родиною

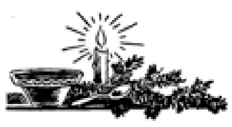

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО,
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
та БОЖИХ ЛАСК

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

бажають

ЛЮБА і ЯРОСЛАВ ФЕДУНИ з родиною

Веселих Свят та
Щасливого Нового Року

родині, приятелям і знайомим

б а ж а ю т ь

АННА і СТЕФАН МАКУХИ

Веселих Свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

бажають

ОЛЕГ і д-р АРІЯДНА ГОЛИНСЬКІ
з донечками АЛЕКСОЮ і СОФІЙКОЮ
та синами ЮЛІЯНОМ і МАРКІЯНОМ

вітають родину, приятелів і знайомих

ЗЕНОН, ДОЗЯ і ВІКА КРІСЛАТІ

та засилають

нащиріші святочні побажання всій родині
на рідній Батьківщині та всім ближчим і дальшим друзям.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! *СЛАВІТЕ ЙОГО!*

Клівленд, Огайо *Clevelend, Ohio*

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

б а ж а є

ВСІМ ЧЛЕНАМ НАШОЇ ГРОМАДИ

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ДОБРОГО Й УСПІШНОГО
НОВОГО 2013 РОКУ

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Запрошуємо Вас
на нашії конференції й доповіді.

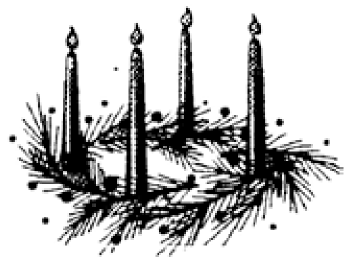
Головна Управа „Самопоміч“
Об’єднання Українців в Америці

вітає

Відділи і все членство
з наступаючими Святами
і бажає
Веселих Свят
Різдва Христового
та
щасливого і повного успіхів
Нового Року

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

За дирекцію ОУА,
Олег Лопатинський, голова
Надія Савчук, секретар

ЧК Загін Червона Калина

5-ий Курінь УПС і 23-ій Курінь УСП

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
І НОВИМ РОКОМ

в і т а є

Блаженнішого Емеритованого Верховного
Архиєпископа Любомира Гузара,
Главу УГКЦ Патріярха Святослава Шевчука,
о. Ректора А. Чировського, о. Лева Ґолдейда,
члена Курії Василіян, о. Івана Хміля в Україні,
Пластові Проводи,
усе Пластове Братство в Україні та в діяспорі,
всіх братчиків нашого славного Загону з родинами
та увесь український нарід

і бажає

Веселих і Радісних Свят та
Щасливого Нового Року

ГЕНЕРАЛЬНА СТАРШИНА

Запрошуємо на Вечорниці ЧК
з презентацією дебютанток

2 лютого 2013 року
Sheraton Meadowlands
2 Meadowlands Plaza, E. Rutuerford NJ 07073
(201) 896-0500
www.sheraton.com/meadowlands

Незабутній голос Лева Рейнаровича

Якби можна було скласти список усіх цьогорічних досягнень нашої громади в галузі мистецтва, зокрема у музиці, то обов'язково у цьому списку гарним окремим рядком ішлося б про компакт-диск, присвячений 25-річчю відходу у вічність українського співака Лева Рейнаровича (народився він на Перемищині в 1814 році, помер у Ню-Йорку в 1987 році).

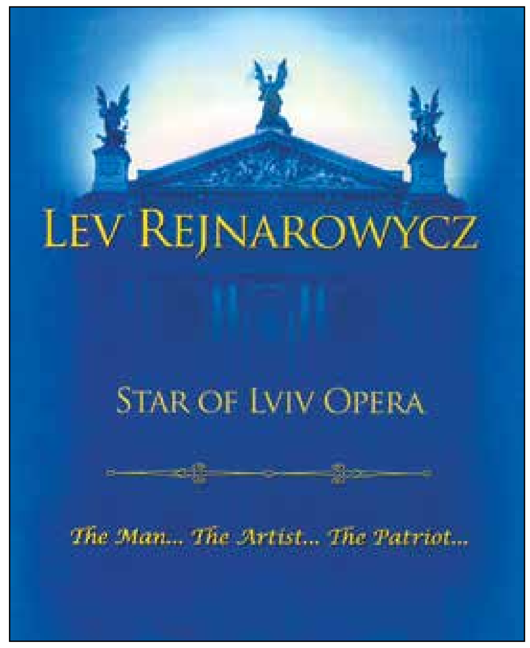
Після закінчення Музичного інституту ім. Миколи Лисенка у Львові Л. Рейнарович співав у Львівському оперному театрі, від 1946 року – в Українському оперному ансамблі під керівництвом Богдана П'юрка у Німеччині, а згодом – у Ню-Йорку та інших американських містах.

Як оперний співак Л. Рейнарович здобув популярність за талановите виконання партій Скарпіо в опері Джакомо Пуччіні „Тоска", Ескамільйо в опері Жоржа Бізе „Кармен", Карася в опері Семена Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм", Генріха І в опері Антона Рудницького „Анна Ярославна".

Присвячений пам'яті Л. Рейнаровича компакт-диск – це заслуга доньки визначного співака Ані Рейнарович. Він вміщує документальний фільм з записами оперних арій та пісень у виконанні Л. Рейнаровича.

„Дякуючи сучасній технології, цей компакт-диск знаменито наближає сьогоднішнє покоління до особистости і внутрішнього світу цього видатного артиста-патріота, – написав до редакції „Свободи" відомий український музикознавець Роман Савицький-молодший. – Це був артист просторих сцен та досконало виробленого, великого голосу, художня інтенсивність якого посилювалася його світлою патріотичною душею".

У справі придбання цього цінного компакт-диску можна звертатися на адресу: Anya Lev Productions, P. O. Box 100534, Cape Coral., FL, 33910, www.anyalevproductions.com. Ціна – 23 дол, включаючи поштову доставу.

Обкладинка компакт-диску.

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ АМЕРИКИ І КАНАДИ

З нагоди Різдва Христового та Нового 2013 Року

б а ж а є

членам і ланковим Управи УСЦАК та їхнім родинам, проводам спортових і молодечих організаацій, нашим друзям-спортовцям в Україні всім щирим прихильникам українського організованого спорту в діяспорі

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО І ЗДОРОВОГО НОВОГО РОКУ

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

УПРАВА УСЦАК

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ

щиро вітаємо

всіх наших членів і прихильників

та бажаємо

Веселих Свят і Щасливого Нового Року

дякуємо всім за кожночасну підтримку.

ПРЕЗИДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

КРАЙОВА УПРАВА
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ

бажає

Ієрархам Українських Церков, Світовій Управі СУМ, всім Управам Осередків та Булавам Відділів Юнацтва СУМ, членам і прихильникам та Українському Народові в Україні і в діяспорі

мирних і радісних свят

РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

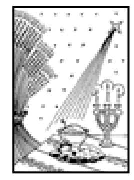
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!

За Крайову Управу СУМ:

Андрій Бігун, голова
Юрій Микитин 1-й заступник голови
Леся Гаргай, 2-й заступник голови
Мирон Приймак, секретар

СТАНИЧНА СТАРШИНА ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ В НЮ-ЙОРКУ

бажає

УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ, ПЛАСТОВІЙ ФУНДАЦІЇ, СВОЇМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА УСІМ ПЛАСТУНАМ І ПРИЯТЕЛЯМ ПЛАСТУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ТА

ЩАСЛИВОГО НОВОГО 2013 РОКУ

Христос Родився! Славіте Його!

Щирі Побажання

Радісних Різдвяних Свят

та Щасливого Нового Року

Всім Членам з Родинами та Прихильникам

надсилає Дирекція

Українського Інституту Америки

2 East 79th Street, New York, NY 10075
212-288-8660 · mail@ukrainianinstitute.org

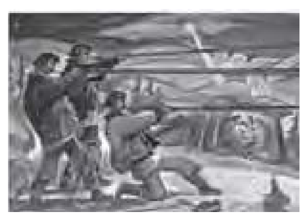

Христос народжується — славіте!
Христос із небес — зустрічайте!
Христос на землі — бадьоріться!
(Канон Утрені Різдва Христового)

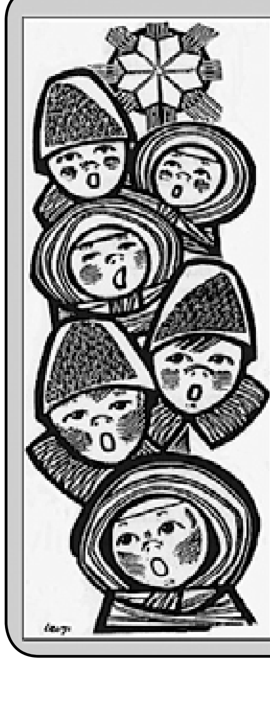
Релігійне Товариство українців католиків

„Свята Софія" ЗСА

вітає усю українську громаду з Різдвом Христовим й Новим роком та бажає миру Господнього, світла Різдвяної ночі та любови Новонародженого Спасителя на щодень!

St. Sophia Religious Association
7911 Whitewood Rd.,
Elkins Park PA 19027
215-635-1555

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
З НОВИМ РОКОМ
ТА СВЯТИМ ЙОРДАНОМ!**

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Бажають своїм членам, жертводавцям, землякам в Україні й поза Україною

УПРАВА ТА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

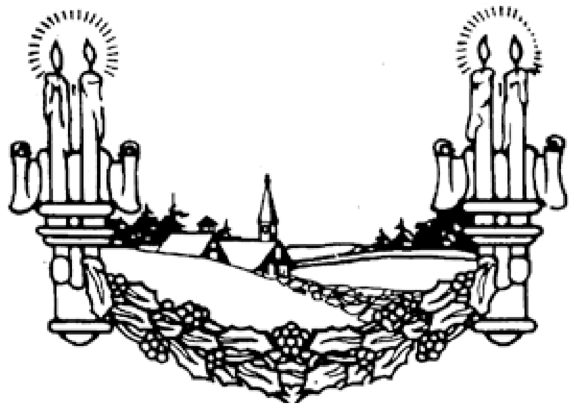
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street, New York, NY 10003
Tel.: (212) 228-0110 Fax: (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Web site: www.ukrainianmuseum.org

Бажаємо
Нашим Клієнтам
Веселих Свят
Різдва Христового та
Щасливого Нового Року!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
та Родина ДМИТРИК

PETER JAREMA
Funeral Home

129 EAST 7th STREET – NEW YORK, NY
(Between 1st & Ave. "A")
212 674-2568

МОДЕРНІ Й ОХОЛОДЖУВАНІ КАПЛИЦІ
ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ

Український Конґресовий
Комітет Америки

бажає Вам та Вашим родинам

Веселих Різдвяних Свят

та

Щасливого Нового Року

Христос Рождається! Славімо Його!

Ukrainian Congress Committee
of America
203 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel.: (212) 22806840
E-mail: ucca@ucca.org

Ukrainian National Informataion
Service
311 Massachusetts Ave., NE
Washington, DC 20002
Tel.: (202) 547-0018
E-mail: unis@ucca.org

Христос Рождається! Славімо Його!

Радісних Свят Різдва Христового, багато сил, здоров'я та щастя
в Новому 2013 Році бажаємо членам, директорам, управителям
та працівникам українських кредитових кооператив.

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ (ЦУКА)
UKRAINIAN NATIONAL CREDIT UNION ASSOCIATION
2315 W. Chicago Ave., Chicago, Illinois 60622 • Tel. 773 489-0050 • www.uncua.com

Connecticut-Massachusetts
Ukrainian Selfreliance New England
Federal Credit Union
21 Silas Deane Highway
Wethersfield, CT 06109
T: 800.405.4714
Branch offices:
Westfield, MA; New Britain, CT
www.usnefcu.com

Illinois – New Jersey
Selfreliance Ukrainian American
Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
T: 888.222.UKR1
Branch offices:
Newark, NJ; Jersey City, NJ;
Whippany, NJ;
Palatine, IL; Bloomingdale, IL;
Chicago, IL; Palos Park, IL
www.selfreliance.com

Maryland
Selfreliance Baltimore
Federal Credit Union
2345 Eastern Avenue
Baltimore, MD 21224
T: 410.327.9841
selfrelbaltfcu@aol.com

Michigan
Ukrainian Selfreliance Michigan
Federal Credit Union
26791 Ryan Road
Warren, MI 48091
T: 877. POLTAVA
Branch offices:
Hamtramck, MI
Dearborn Heights, MI
www.usmfcu.org

Michigan
Ukrainian Future Credit Union
26495 Ryan Road
Warren, MI 48091
T: 586.757.1980
Branch offices:
Hamtramck, MI
West Bloomfield, MI
Dearborn Heights, MI
www.ukrfutcu.org

New Jersey
Self Reliance (NJ)
Federal Credit Union
851 Allwood Road
Clifton, NJ 07012
T: 888.BANK.UKE
Branch office:
Botany Village; Clifton, NJ
www.bankuke.com

New York
Self Reliance (NY)
Federal Credit Union
108 Second Avenue
New York, NY 10003
T: 888.SELFREL
Branch offices:
Kerhonkson, NY; Uniondale, NY;
Astoria, NY; Lindenhurst, NY
www.selfrelianceny.org

New York – Connecticut
SUMA (Yonkers)
Federal Credit Union
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
T: 888.644.SUMA
Branch offices:
Spring Valley, NY; Stamford, CT;
New Haven, CT; Yonkers, NY
www.sumafcu.org

New York – California
Massachusetts – Oregon
Ukrainian Federal Credit Union
824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
T: 877.968.7828
Branch offices:
Watervliet, NY; Portland, OR;
Citrus Heights, CA;
Syracuse, NY; Westwood, MA
www.rufcu.org

New York – New Jersey
Ukrainian National
Federal Credit Union
215 Second Avenue
New York, NY 10003
T: 866.859.5848
Branch offices:
South Bound Brook, NJ
Brooklyn, NY; Carteret, NJ
www.ukrnatfcu.org

New York
Ukrainian Home Dnipro
Federal Credit Union
562 Genesee Street
Buffalo, NY 14204
T: 877.847.6655
www.uhdfcu.com

Ohio
Cleveland Selfreliance
Federal Credit Union
6108 State Road
Parma, OH 44134
T: 440.884.9111
www.clevelandselfreliance.com

Ohio
Osnova Ukrainian
Federal Credit Union
5602 State Road
Parma, OH 44134
T: 440.842.5888
www.osnovafcu.com

Pennsylvania – New Jersey
Ukrainian Selfreliance
Federal Credit Union
1729 Cottman Avenue
Philadelphia, PA 19111
T: 888.POLTAVA
Branch offices:
Jenkintown, PA
Philadelphia, PA; Trenton, NJ
www.ukrfcu.com

Pennsylvania
Ukrainian Selfreliance
of Western Pennsylvania
Federal Credit Unon
95 South Seventh Street
Pittsburgh, PA 15203
T: 412.481.1865
www.samopomich.com

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Ювілейний концерт скрипаля Олега Криси

Богдан Марків

НЮ-ЙОРК. – 1 грудня в Українському Інституті Америки (УІА) виступив з ювілейним концертом з нагоди 70-річчя відомий скрипаль Олег Криса, лавреат премій найважливіших музичних конкурсів Генріка Венявського, Петра Чайковського та Ніколо Паґаніні, чим завоював визнання в музичному світі, а своїми публічними виступами здобув любов широкої громади.

В 1989 О. Криса став першим мистецьким керівником серії УІА під назвою „Музика в Інституті" (МАТІ).

Програма ювілейного концерту охоплювала широкий діяпазон епох, стилів і творчих індивідуальностей. В першому відділі прозвучали барокова „Чакона" Томасо Віталі (1663-1745) і клясична соната Йоганеса Брамса (1833-1897), де О. Криса мав широке поле виявити свій шляхетний тон, перлисту техніку і точну ритміку. У всіх п'єсах панувала велика злагодженість гармонійної єдности та емоційного виразу.

В другому відділі О. Криса як пропаґандист сучасної музики зіграв триптих „На верховині" свого ровесника Євгена Станковича – твір модерний, виповнений складними ритмами та непростими мелодичними візерунками.

Подібно як „Фонтан Аретузи" Кароля Шимановського (польского композитора, народженого в Україні), це велике розмаїття композиторських технік, з складною образністю кожного твору. О. Криса, як звичайно, зіграв їх задушевно і слухачі, вражені майстерністю скрипаля та його партнерки Тетяни Чекіної, вітали їх щедрими оплесками.

Далі йшли скрипкові п'єси „Скерцо-тарантеля" Генріка Венявського і „Циганка" Моріса Равеля, в яких скрипаль підтвердив свою блискучу техніку. Між останніми творами прозвучала імпресіоністична п'єса Клода Дебюсі „Ясний місяць", яку скрипаль виконав серпанково співучим звуком. Гра О. Криси завжди зустрічає палкий відгук слухачів, бо його виконавська майстерність відзначається яскравим викладом, технічною свободою та глибоким проникненням у зміст і стиль кожного твору.

До великого успіху концерту причинилася його дружина Т. Чекіна, яка є вишуканою акомпаніяторкою та знаменитою піяністкою.

На кінець була несподіванка: О. Криса запросив діючу директорку МАТІ Соломію Івахів до виконання дуету „Вальс і полька" Дмитра Шостаковича. Ювілейна програма викликала захоплення слухачів.

Два концерти ансамблю „Гармонія"

Василь Романчук

КЛІВЛЕНД, Огайо. – 7 грудня у найпрестижнішій залі штату Огайо „Cleveland Orchestra Severance Hall" і 8 грудня у Лейквуді відбулися концерти ансамблю „Гармонія", який з-поміж інших художніх колективів найбільше вирізняється оригінальним стилем, народно-фолкльорним репертуаром, високим мистецьким рівнем, віртуозністю музикантів та незвичними, як для Америки, інструментами.

Цей ансамбль15 років тому спонтанно організувався навколо талановитого і досвідченого музиканта-акордеоніста Волтера Маговлича. До складу ансамблю ввійшли цимбаліст Олександер Федорюк, скрипалі Стівен Ґрінмен та Джосеф Яніш, сопілкар Андрій Підківко, контрабасист Браньо Бринярський. Своїм чарівним голосом доповнила цей чоловічий колектив Беата Бегенійова.

„Об'єднує цих різних за характером та національністю людей в один творчий колектив на американському терені, – говорить продюсер і учасник ансамблю О. Федорюк, – насамперед велика любов до музики, народної пісні та фолкльору тих країв, звідки походять наші прабатьківські корені. А це – Мадярщина, Словаччина, Румунія, Галичина, Буковина та Закарпаття, які багаті традиціями, звичаями, самобутністю фолкльору і народним мистецтвом".

Ансамбль „Гармонія".

У складі ансамблю всі музиканти – професіонали з спеціяльною освітою і мистецьким досвідом.

Тригодинні концерти „Гармонії" пройшли, як мовиться, на одному диханні і сприймалися публікою з великим задоволенням. Ансамбль виступав в Огайо, Каліфорнії, на Фльориді та в Індіяні, в Чикаґо і Ню-Йорку, Сан-Франціско і Пармі.

В 2011 році „Гармонія" виступала на Українському Культурному Фестивалі на Союзівці.

На випущеному кілька місяців тому компакт-диску вміщено 15 найкращих творів з багатого репертуару ансамблю.

Український фільм визнано найкращим

Сергій Горицвіт

ТАЛЛІН, Естонія. – Журі XVI Міжнародного кінофестивалю „Темні ночі", що відбувся 27 листопада у столиці Естонії, визнало найкращим фільм одеського режисера Єви Нейман „Дім із башточкою".

В основу сценарію покладено одноіменне оповідання прозаїка та драматурга Фрідріха Горенштайна – єдиний прозовий твір, який йому вдалося опублікувати за життя в СРСР. У ньому він оповідає, як у роки Другої світової війни разом з матір'ю хотів розшукати засланого в Сибір батька, але в дорозі мати померла, а хлопчина опинився в дитячому будинку.

В головній ролі знявся вихованець Одеського інтернату, дев'ятирічний Дмитро Кобецький.

На думку критиків, кіно стрічка „Дім із башточкою", що показує жахи війни очима дитини, є дуже драматичною й зворушливою історією.

На міжнародних кінофорумах цю стрічку відзначають не вперше. У липні вона отримала Ґран-прі на 47-му Міжнародному кінофестивалі в Карлових Варах, Чехія, у конкурсній програмі „Від Сходу до Заходу", була головним претендентом на участь у конкурсі „Найкращий іншомовний фільм" премії „Оскар" від України, але поступилася фільмові Михайла Іллєнка „ТойХтоПройшовКрізьВогонь".

Режисер фільму Єва Нейман.

Виконавець головної ролі Дмитро Кобецький.

Михайло Горловий – скульптор і поет

Роман Коваль

КИЇВ. – Виповнилося 60 років українському мистцеві Михайлові Горловому і з цієї нагоди 15 листопада в Національному музеї літератури України відбулася виставка його скульптур і презентація книг.

Заслужений діяч мистецтв, академік, учителька М. Горлового Віра Кулеба-Баринова сказала про нього: „Це велике щастя, що ми маємо такого скульптора в час, коли так тяжко пробитись і тому слову, і тій душі".

Заслужений художник України скульптор Микола Білик підтримав її: „Горловий – надзвичайний майстер. Він цілісний і щирий. Мені так зробити не вдається. Він вникає в глибини своїх творів. Щирий він і в поетичних творах. У нього немає натуралізму, а є архаїчність. Йому це пасує. Стилістика його дуже архітектонічна. Він образно мислить. Він має потужну силу. Він пише, співає, гризе, довбе. Багато можна назвати ще синонімічних слів, які пов'язують мистця з творчістю".

Редактор поетичної збірки М. Горлового „Поезія в камені" Петро Засенко додав: „Він заглиблений в українську землю, в український дух, у наше слово, у наше розуміння історії. Він несе в собі обов'язок мистця-громадянина. Такий він і в поезії. Його поезія чуттєва. В передмові до збірки я написав, що таких людей, як він, треба берегти. Бо це наша совість, це наша відданість мистецтву, нашій землі й українській мові".

М. Горловий, насамперед, козак. А козак – душа щира. В житті він щирий, безпосередній, відвертий, може не тільки захищатися, а й атакувати. Він би міг пожертвувати професійним успіхом і кинутися в бій за Україну, першим вступити в бій за неї. Він багато зробив для возвеличення прадавньої історії України. На виставці є скульптура „Приручення коня", яке відбувається через любов. Людина полюбила коня, потоваришувала з ним. Його твори в камені та бронзі випромінюють світло, яке бачать тільки справжні українці, герої нашого часу, воїни духу.

На вечорі були презентовані поетична збірка М. Горлового „Поезія в камені" та каталог його робіт.

Роман Коваль – лікар, голова Історичного клюбу „Холодний Яр", дослідник визвольної боротьби українців за свою державу у XX ст.

Скульптура Михайла Горлового „Джерела українського народу".

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ Свобода
☐ The Ukrainian Weekly

Ім'я і прізвище: ....
Число телефону: ....
Число Відділу (якщо член УНС): ....
СТАРА Адреса: ....
....
НОВА Адреса: ....
....

☑ На зміну адреси проситься долучити $1.00 ☑ Зміна триває 1-2 тижні

НОВИНИ З НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

СВЯТО ВІДРОДЖЕННЯ

ОСТРОГ, Рівненська область. – День відродження Острозької академії було відзначено 4 жовтня у колі близьких друзів, партнерів та всіх, хто стояв біля витоків її відновлення. Університет було перетворено на пасіку з факультетськими вуликами, бджолами та ярмарком.

Найголовнішими подіями свята стали акції „Моя мова жива!“, „436 імен Острозької академії“, „Милозвучно українською“ та „Відкритий“. Саме вони показали, наскільки в академії люблять українську мову, культуру, літературу, наскільки тут готові примножувати найкращі українські традиції. Ректор університету Ігор Пасічник привітав професорів, викладачів та студентів.

Танцювальну частину свята організували Оксана Венгерець – керівник колективу народного танцю „Спалах“, і Василь Гончарук – керівник колективу спортивного бального танцю „Reverse“.

Свято продовжив український ярмарок з веселими іграми та забавами, національними стравами. Усі бажаючі мали можливість зфотографуватися з князем Василем-Костянтином Острозьким та княжною Гальшкою Острозькою і таким чином взяти участь у благодійній акції – допомогти хворим дітям.

Братство спудеїв та Культурно-мистецький центр академії визначили найкращу, найколоровішу та найоригінальнішу „Бджілку пасіки“.

У КОНКУРСІ ПЕРЕМОГЛА ЮЛІЯ ЗОЗУЛЯ

Конкурс аристократичності, краси, вишуканості та інтелекту „Гальшка року-2012“ відбувся 29 листопада. У ньому брали участь Юлія Зозуля, Катерина Сацик, Ольга Ковбасюк, Ірина Петрук, Олена Кметь і Маргарита Прищепа.

„Гальшка року-2012“ Юлія Зозуля. (Фото: Олексій Бистровський)

Номінантки всіх факультетів змагалися за почесне звання у чотирьох конкурсах: „Представлення“, „Один день з життя Гальшки“, „Мій талант“, „Заповіт Гальшки Острозької“. Також дівчата повинні були відповісти на запитання журі.

„Гальшкою року-2012 “ стала студентка факультету романо-германських мов Ю. Зозуля. Володаркою титулу „Гальшка онлайн“ стала студентка Інституту права К. Сацик. Вона також отримала відзнаку у номінації „Панна Елеґантність“. О. Ковбасюк журі нагородило титулом „Панна Артистичність“, І. Петрук – титулом „Панна Талант“. О. Кметь пощастило вибороти почесне звання „Панна Ґрація“, а М. Прищепі – „Панна Екстраординарність“. У номінації „Симпатія залі“ перемогла М. Прищепа.

ВИСТАВКА КАРТИН ОЛЕКСИ НОВАКІВСЬКОГО

Ректор академії Ігор Пасічник та директор Музею історії Острозької академії Анастасія Хеленюк на виставці. (Фото: Олеся Саєнко)

У підземній ґалерії університету 28 вересня відкрилася виставка творів відомого українського художника-постімпресіоніста Олекси Новаківського з колекції проф. Миколи Мушинки з Пряшева, Словацька Республіка.

Колекція картин О. Новаківського вже побувала у Львові, Києві, Ужгороді (Україна), Ню-Йорку, Філядельфії, Чикаґо (США), Ванкувері, Торонто (Канада), Меджилабірцях, Свиднику та Пряшеві (Словаччина). Вона нараховує 55 творів.

Ректор університету Ігор Пасічник наголосив, що відкриття виставки – це знакова подія не лише для академії та Острога, а й для всієї України, адже вона поволі починає повертати собі ще один геніяльний талант. Твори О. Новаківського експонувалися в університеті упродовж двох тижнів.

ПРЕДСТАВИЛИ КНИГУ ВОЙЦЕХА ПЕСТКИ

Войцех Пестка (зліва) та перший проректор Острозької академії проф. Петро Кралюк на зустрічі з студентами. (Фото: Катерина Огулева)

Студенти академії 8 жовтня зустрілися з польським письменником і журналістом, прозаїком і перекладачем Войцехом Песткою. Його тексти перекладено німецькою, англійською, російською, українською та латинською мовами. Він за освітою – математик, займався науковими дослідженнями, працював садівником і програмістом, багато мандрував Центральною і Східньою Европою.

Книга В. Пестки „До побачення в пеклі“ вийшла у Львові у перекладі Андрія Павлишина і викликала велике різноголосся. Ця збірка репортажів присвячена долям багатьох людей, які пережили Другу світову війну. Герої книги – поляки, українці, латвійці та білоруси.

За словами проректора академії з наукової роботи проф. Петра Кралюка, книга „До побачення в пеклі“ змушує повернутися до тих історичних питань, які наразі не вичерпали своєї актуальности.

В АКАДЕМІЇ НАПИСАЛИ ДИКТАНТ

Напередодні Дня української писемности та мови 7 листопада — викладачі та студенти написали загальноуніверситетський диктант „Перший український гетьман“, автором якого є Михайло Слабошпицький. Старший викладач катедри української мови і літератури Лариса Мініч продиктувала цей твір.

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

1-2 листопада академія зібрала науковців з усієї України, щоб поділитися досягненнями у сфері мови та мовлення на Всеукраїнській науково-практичній конференції „Актуальні проблеми культури української мови і мовлення“.

Пленарне засідання конференції розпочав проф. Іван Хом'як доповіддю „Мовне виховання – визначальний складник сучасної освіти“.

Конференція працювала у чотирьох секціях: „Специфіка фонетичних і лексичних норм сучасної української літературної мови“, „Культуромовні особливості граматичного ладу української мови“, „Пріоритетні напрями розвитку шкільної лінґводидактики“, „Лінґвістична освіта у вищих навчальних закладах: реалії та перспективи“.

Матеріяли конференції опубліковано у науковому збірнику.

ЗУСТРІЛИСЯ З МУЗИКАНТОМ РОМАНОМ РЕВАКОВИЧЕМ

13 листопада студенти університету зустрілися з всесвітньовідомим композитором, дириґентом, музикантом Романом Реваковичем, який закінчив Музичну академію ім. Фредеріка Шопена у Варшаві і у 1982 році почав керувати хором „Журавлі“.

„10 років хор був чи не найважливішою справою мого життя“, – розповів Р. Ревакович.

У 1995 році у Львові разом з композиторами Львівської організації Національної спілки композиторів України Р. Ревакович заснував Фестиваль сучасної музики „Контрасти“, на якому відбулися перші виконання в Україні творів Вітольда Лютославського, Кшиштофа Пендерецького, Зиґмунта Краузе, Анджея Нікодемовіча. Це був своєрідний початок спілкування з сучасною українською музикою: „Польські філармонії не виконують української музики, польські театри не ставлять українські п'єси. З відчуттям того, що я вже маю певний багаж знань про Україну та її культуру, вирішив, що мушу розповісти про це в Польщі. Так зародилася ідея фестивалю „Дні української музики у Варшаві“, – розповів Р. Ревакович.

Цей фестиваль відбувається нереґулярно. На думку Р. Реваковича, у суспільстві повинна назріти потреба у таких заходах. Останній відбувся цієї осени за підтримки Фонду „Pro Musica Viva“, який займається промоцією та підтримкою різноманітних музичних ініціятив і засновником якого є Р. Ревакович.

Студенти академії запросили Р. Реваковича прочитати в університеті курс лекцій з популяризації українського мистецтва у світі. Ректор Ігор Пасічник подякував композиторові за значний внесок у розвиток національної культури і подарував енциклопедію „Острозька академія у XVI-XVII ст.“.

ПРЕДСТАВЛЕНО „ЗАХАЛЯВНІ“ КНИГИ

Лариса Івшина представляє нове видання. (Фото: Олександра Форсюк)

Зустрічі головного редактора газети „День“ Лариси Івшиної з студентами вже стали доброю традицією. 6 листопада вона представила чергову новинку бібліотеки – серію „захалявних“ книг „Бронебійна публіцистика“, до якої увійшли твори Івана Франка, Миколи Костомарова, Михайла Драгоманова, Пантелеймона Куліша та багатьох інших українських авторів. Загалом – 15 книг.

Під час зустрічі Л. Івшина подарувала академії фотографію „Карта України“, яка на цьогорічній фотовиставці була відзначена спеціяльною нагородою університету.

Добірку вісток підготували Юлія Яручик і Катерина Піраник.

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

У неволі замінила маму

МЛИНІВ, Рівненська область. – Унікально-жертовним постає вчинок 14-річної Софії Янішевської, котра в остарбайтерському списку замінила свою маму та старшу сестру і в одній колоні з односельцями попрямувала до Німеччини.

Тепер 84-річна С. Янішевська мешкає у селищі Млинові. Вона розповідає: „Хто був при здоров’ї, того забирали на чужину, до Німеччини. У цей список потрапила й моя мама. Але як же вона піде з дому, коли у неї на руках мій менший брат Станіслав? Довелося йти мені. Думалося, що мене, як дитину, повернуть додому. Ні ж бо… Завели у вагон і прямо до Німеччини! А там причепили на сорочку номерок і вислали до праці. Для підтримання сили щодня видавали 300 грамів хліба, кусничок маргарини та два літри „баланди“.

Після війни, коли повернулася додому, дехто з односельців не впізнав мене. Коли нас, шістьох дівчат-українок, звільнили американці, то першим чином змусили господаря нас нагодувати. Перебували ми тоді неподалік від горезвісного Бухенвальду. Уже на свободі вирішили подивитися на концтабір, на печі, де спалювали людей. Картина була жахлива“.

С. Янішевська. окрім німецького тягаря, зазнала ще й радянського. Її батька наприкінці 1937 року у селі Тріски Хмельницької області, а з ним ще 33 односельців, серед ночі арештували. Він працював бриґадиром рільничої бриґади у колгоспі. Це була остання мить, коли бачили тата. Не повернулися додому й інші чоловіки, арештовані тієї ж ночі. Їх розстріляли.

„На долю батьків випав важкий час і гіркі його уроки повинні бути повчальними для нинішнього та наступних поколінь, – вважає С. Янішевська. – Я маю нині троє онуків, двоє правнуків. Хотілося б, щоб їм щасливо склався життєвий шлях, щоб світлим та радісним було майбутнє“.

Євген Цимбалюк

Софія Янішевська з фотографією її родини у 1937 році.

На Київщині в роки війни

Ірина Малакова

У Києві дідусь Павло Подборський, бабуся, мама і я мешкали у дерев’яному фліґелі, який стояв у глибині великої садиби. То був залишок дідової родинної маєтности, реквізованої у 1920-ті роки. Наш зелений та затишний двір збігав на Обсерваторну вулицю невеликою гіркою, огородженою дерев’яним парканом, який згодом сусіди розібрали на дрова.

У довоєнні роки діти, коли гралися у дворі, голосними вигуками вітали літаки, що пролітали над нами так низько, що було видно летунів. Військові маршували вулицями з піснею, а ми – діти, зачувши пісню, вибігали до хвіртки подивитись.

Коли почалася війна, мій батько у 1941 році пішов на фронт. Мені було п’ять років, політичні події в сім’ї обговорювались без мене, тож коли з вулиці вкотре долинула маршова пісня, але якась незвична, лаюча, я кинулась до хвіртки, та дідусь різко зупинив мене: „Не треба тобі на них дивитись!“. Це було для мене перше відчуття змін у житті.

Зміни сталися і в нашій родині: дідусь, який перед війною працював бухгальтером на станції швидкої медичної допомоги, тепер був удень вдома, мама теж. Це було дивно…

Згодом в родині я почула розповідь, що 22 червня, коли оголосили початок війни і мобілізацію чоловіків, дідусь, що мав 58 років, не був за віком забраний до війська. 23 червня він прийшов на станцію, але там не було ні лікарів, ні жодної „карети“ швидкої допомоги. Станція перестала існувати. Мамина артіль, де вона отримувала роботу з рукоділля, також перестала діяти, але невдовзі відновилась, підпорядкована німецькій адміністрації.

Окупаційна влада на другий день свого перебування в Києві вивісила наказ всім працездатним з’явитись на свої робочі місця, у кого їх немає – зареєструватись на біржі праці. За невиконання – розстріл. Довелось дідусеві зареєструватись і вказати юридичну освіту, отриману до революції в Київському університеті св. Володимира та приховану за радянської влади, як і дворянське походження, аби уникнути переслідувань.

Не працювати було неможливо, бо в усякій ситуації німці вимагали пред’являти „арбайтскарте“, тобто документ, який щотижня печаткою підтверджував, що людина працює.

Дідусь одержав працю головного бухгальтера з 1 грудня 1941 року в господарстві „Дарниця“, але через п’ять місяців був звільнений, оскільки господарство перейшло в оренду армії. Мамина артіль „Надомник“ відновила роботу – в’язали шарфи, ремонтували білизну. За виконану роботу давали мізерні пайки та копійчану платню. Кияни голодували.

На нашому дворі росли „калачики“, кругленьке насіннячко яких виявилось їстівним. Діти їх швидко з’їли, як і білі кінчики висмикнутої довгої травички. Очі бачили солодкі квіти акації, але вони були на недосяжній висоті. Бабуся спробувала піти в села „на обмін“, але в ближніх селах її вже випередили, а йти далі вона не мала сил.

Одного разу спроби дідуся роздобути щось їстівне скінчились тим, що він на Сінному базарі (тепер Львівська площа) потрапив в облаву: вантажівки були підігнані до всіх трьох воріт, і вояки чоловіків заганяли в кузови.

На Куренівці, на території хлібозаводу, за колючим дротом чоловіки копали траншею, і серед них ми побачили діда. Він був кучерявий, горбоносий та картавий, і німці запідозрили, що він „юде“, та змусили читати „Отче наш“. За два дні його відпустили, „заплатили“ за працю буханцем хліба, не такого з каштанів та просяного лушпиння, який давали за хлібними картками по 200 грамів на душу населення, а справжнього.

У серпні 1942 року мама потрапила до лікарні як хронічна хвора неврологічного профілю. За нацистів хронічні хворі не мали права на життя і їх не віддавали рідним. Хтось з сусідів дізнався, де мама, бабця знайшла її, носила харчі, в основному, горіхи з дерев у нашому дворі та якісь матеріяли для рукоділля, а мене не брала з собою, бо йти треба було далеко пішки.

Одного разу, 19 жовтня, бабця повернулась з пакуночком і мені сказала, що хворих вивезли в інше місто. Я багато років чекала маму, сподівалась на її повернення, поки випадково не почула, як бабця розповідала знайомій, що бачила убиту свою дочку в одній з ям – братських могил у Кирилівському гаю.

Що сталося з лікарнею насправді, я дізналась набагато пізніше. На той час посилились бої, і німцям потрібен був черговий великий шпиталь для поранених вояків. Обрали терен лікарні, де ще перебували на лікуванні залишені при відступі поранені радянські вояки. Частину їх німці вивезли в Дарницький табір військовополонених, частину використовували для робіт на території, а коли в жовтні 1942 року хворих, які були в лікарні, нищили в „ґазваґені“-душогубці, цим воякам загадали копати в сусідньому гаю ями під братські могили, а потім в одній з них вони і самі були поховані.

Дідусеві окупаційна влада надала в районному центрі Бишеві місце правового радника та третейського судді, який мав займатися виключно побутовими справами між селянами. Всі інші справи вирішував німецький військовий комендант. Дідусь погодився, сподіваючись, що в селі буде хоч якась їжа.

Будиночок, де містився суд, був біля колишньої сільської ради, яка виходила ґаночком з дашком на головну вулицю села. Перед судом були чотири німецькі могили з березовими хрестами і шоломами зверху. Коли я у ранній зимовій темряві поверталась з прогулянки, ці шоломи подзвонювали на вітрі, що мене лякало.

За кріслом судді висів плякат: Адольф Гітлер з дівчинкою на руках (потім так само був зображений Йосиф Сталін – такий плякат висів у нашій школі). Праворуч була кімнатка – нас туди влаштували. Бабуня десь роздобула картоплі, цибулі та олії, і це була перша їжа після голодування.

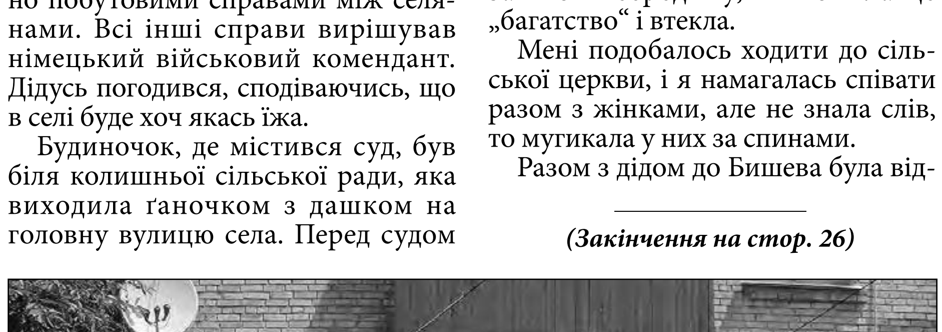
У лютому 1943 року з Києва в Бишів надійшла звістка, що померла від голоду моя прабабуся, і бабуся в лютий мороз добиралась на попутних санях та й пішки до Києва, але на похорон запізнилась, і такими ж засобами здолала 52 кілометра зворотнього шляху.

Одного разу я побачила, як німець-військовий вийшов на ґанок палити і кинув на сніг кольорову коробку від сигарет зі „сріблом“ всередині. Я не мала іграшок, і ця коробка мені здавалась цілим багатством, але я боялась, чи можна її взяти. Дочекавшись, коли німець зайшов всередину, я вхопила це „багатство“ і втекла.

Мені подобалось ходити до сільської церкви, і я намагалась співати разом з жінками, але не знала слів, то мугикала у них за спинами.

Разом з дідом до Бишева була від-

(Закінчення на стор. 26)

Валерій Обухівський та Ірина Малакова в Бишеві 21 червня 2011 року.

Не забули Данила Братковського

Євген Цимбалюк

ЛУЦЬК, Волинська область. – В Луцьку, Рівному, Дубні, селищі Млинів та багатьох інших місцинах відбулося вшанування св. п. Данила Братковського, людини, котра навіть на плаcі не зреклася своїх волелюбних ідеалів. Було відзначено 310 років від того дня, коли наприкінці 1702 року Д. Братковського стратили привселюдно на центральній площі Луцька.

Український поет і громадський діяч, автор резонансної книги „Світ, розглянутий по частинах", учасник народного повстання під проводом Семена Палія, був мешканцем села Свищів (тепер – Млинівського району).

Після цього повстання Д. Братковського полонили, жорстоко катували, змушували зректися своїх переконань. Зрозумівши безуспішність тортур, військовий суд присудив Д. Братковського до смертної кари. Поховали мученика у Луцькій братській церкві.

Завдяки героїчній поставі Д. Братковський увійшов у когорту найславетніших наших попередників.

Таким зображують сучасні художники Данила Братковського.

Похорон німецького майора у Бишеві в 1943 році.

На Київщині...

(Закінчення зі стор. 25)

правлена Зінаїда Савлучинська як секретар суду, але вона жила у когось в хаті. Двоє її дітей перебували в Червоній армії: Юрій був моряком Дунайської флотилії і загинув на Таманському півострові, а дочка Ірина пройшла в артилерії всю війну до Берліна.

За час нашого перебування в Бишеві ніяких судових справ дідусь не мав, все судочинство вирішував німецький комендант без нього. Дідусь допомагав селянам писати заяви, читав та писав листи за неписьменних, був добре шанований у Бишеві.

Навесні 1943 року за відсутністю справ суд було закрито і ми повернулися до Києва.

У 1980-их роках мені вдалося побувати в Бишеві, але нічого з того, що пам'ятала, я не застала – все змінилось. Директор краєзнавчого музею Валерій Обухівський запропонував мені розпитати, що відомо про роки війни. Ми прийшли на те місце, де колись був суд. Все змінилось.

Орієнтиром був лише довгий двоповерховий цегляний будинок, що тоді стояв порожній за колючим дротом. У ньому жили військовополонені, яких німці розстріляли ще восени 1941 року. Німців під березовими хрестами будівництві жител перепоховали.

Директор музею в Німеччині знайшов племінницю загиблого – майора саперних військ. Племінниця надала фотографії похорону дядька – того офіцера. На одній з них я впізнала сільську раду та ґанок, з якого було кинуто коробку від сигарет і звідки – на знімку – виносили труну, накриту прапором вермахту. Отак додався ще один штрих з місця.

Життя прожити – не поле перейти...

Ярий „Андрій" Скальчук

Св. п. д-р Іван Скальчук

Багато пережив на своєму довгому віку д-р Іван Скальчук – історичні часи, важкі часи, щасливі часи, захоплюючі часи, сумні часи, хвилюючі часи...

Пережив він дві світові війни, одна з них, Перша світова, залишила його, трирічну дитину, сиротою: батько Андрій, вояк австро-угорської армії, був смертельно поранений в боях з російською окупаційною навалою на Галичину.

Народився І. Скальчук на Покутті, в Перерові над рікою Прутом, молодість мунула під австро-угорською, а потім польською владою. Навчався в гімназії в Коломиї, здав дуже успішно матуру, відтак студіював право у Львівському університеті, але перервав студії через брак грошей. Працював понад два роки як торгівець гуцульськими килимами, їздив по цілій Польщі, доки не одержав працю у Варшаві як електронічний технік в голяндській фірмі Філіпса. Працював там понад три роки, у 1938-му розпочав інженерні студії у Вищій Школі машинобудування і Елекротехніки в Познані.

У вересні 1939 року був свідком облоги і падіння Варшави під час нацистського танкового „бліцкригу", а трохи згодом – більшовицької окупації Львова та західної України.

Ще перед війною І. Скальчук вступив до ОУН. В 1941-му одружився з своєю коханою Геночкою (Годик) в соборі св. Юрія у Львові. Під час німецької окупації рік працював перекладачем, їздив по цілій Україні, включно з Донбасом та іншими східніми околицями. В 1943 та 1944 роках працював у Львові, в Окружному Союзі Кооператив. Відтак, під тиском воєнних обставин – манди на захід, у Словаччину, в Австрію, врешті опинився на примусовій праці для німців в Тельфсі коло Інсбруку, на будівництві електричної станції – аж до закінчення війни.

Далі – майже чотири роки у таборі біженців в Ландеку, Австрія. У цей період захистив докторську дисертацію з політичних наук в Університеті Леопольда Франценса в Інсбруку (1947). До 1949 року працював як асистент в ІРО (Інтернаціональна Організація Біженців - International Refugee Organization - IRO). Еміґрував до США в вересні 1949 року, став громадянином в березні 1955 року. Від самих початків американського життя був активний в діяспорній громаді, водночас ревно виховуючи двох дітей, Божену та Ярка-„Андрія". Не гребував ніякою роботою: працював як робітник, як продавець, як помічник столяра, як кресляр-дизайнер в суднобудівничій індустрії, відтак 15 років –як спеціяльний асистент в інженерному відділі газової компанії в Філядельфії (PGW).

І. Скальчук був одним з засновників Філядельфійської Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в 1952 році, за що він був удостоєний відзначення на 50-річчі „Самопомочі" у 2002 році.

Від 1972-го по 1977 рік д-р І. Скальчук керував Українським Громадським Комітетом святкування 200-річчя США у Філядельфії і в 1976 році його вклад у це свято запам'ятався багатьом американцям неповторним українським стилем, за що посадник Філядельфії Френк Різзо нагородив його від імені міста премією „Дзвону Свободи". Під його керівництвом Комітет одержав понад 50 тис. дол. в урядових ґрантах на українські виступи та вистави. Того ж 1976 року року за його ініціятивою вийшла докладна книжка про українську громаду штату („Ukrainians of Pennsylvania").

З 1970-го по 1976 рік д-р І. Скальчук очолював місцевий відділ Українського Конґресового Комітету Америки, і 1976 році в одержав премію Свободи ім. Шевченка – найвищу нагороду УККА, вступивши до когорти таких гідних лавреатів, як президенти Гарі Трумен, Двайт Ейзенгавер і Джералд Форд, віце-президент Гюберт Гамфрі, сенатори Джеймс Баклі та Гю Скат, посадник Ню-Йорку Ед Коч, Патріярх Йосиф Сліпий та Патріярх Мстислав Скрипник.

Від 1972-го до 1992 року він був членом Головної управи УККА. Протягом багатьох років очолював екзекутивний комітет Організації Оборони Чотирьох Свобід України, в Філядельфії, яка організувала акції протесту і демонстрації проти радянського панування в Україні. У 1965-1970 роки очолював Батьківський Комітет „Нашої Рідної Української Школи".

У 1968 та 1972 роках д-р І. Скальчук головував у ділових комітетах в справі приїздів Патріярха Йосифа до Філядельфії.

З 1970-го по 1979-ий сумлінні виконував

(Закінчення на стор. 29)

Життя прожити...

(Закінчення зі стор. 28)

обов’язки головного контролера та секретаря Контрольної комісії Українського Народного Союзу. У 1980-му став одним з засновників Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії, в рамках якого діє понад 30 громад, освітніх, наукових та професійних організацій, українська бібліотека, дитячий садочок та Школа українознавства.

Протягом десятиліття (1979–1989) очолював Екзекутиву Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету, створивши спеціяльний сільськогосподарський фонд для Бразилії, який надає кредити для бідних фармерів українського походження, за що в 2004 році, під час святкування 60-річчя ЗУАДК, отримав признання за багаторічну самовіддану працю. Під його дирекцією ЗУАДК здобув статус харитативної організації.

Крім того, протягом багатьох років д-р І. Скальчук самовіддано працював як доброволець в Менор-коледжі (Сестер-василіянок), провадив осінніми українськими фестивалями, допоміг створити там Центр Досліджень Української Спадщини для збереження та популяризації української культури і традицій через освітні програми, за що отримав нагороду від Менор-Коледжу у 1991 році.

Доля дала йому можливість дочекатися відновлення незалежної Української держави, що було для нього надзвичайною радістю і щастям, і влітку 1992 року він, по багатьох роках на чужині, на 80-му році життя, ступив на рідну землю. Відвідав рідне село Перерів над Прутом, Коломию, де навчався у гімназії, свій давній студентський закамарок у Львові і, звичайно, столицю, Київ, – якраз під час святкування першої річниці Незалежности – як делеґатом Світового Форуму Українців. Репортаж про свою подорож оприлюднив в українській радіопрограмі у Філядельфії.

В тих своїх пізніх життєвих роках д-р І. Скальчук, незмінно молодий душею, був ще головою „Молодої Просвіти" та членом Філядельфійського Відділу „Енциклопедії української діяспори".

Часто перед смертю він себе запитував: „Як я міг те все пережити?". Зміг, бо був людиною української наполегливости, працьовитости, чесности, безкорисливости, любови до родини, до Бога та України.

Покійний був коханим чоловіком Євгенії (Годик) понад 40 років, також дорогим дідусем Адріяна-„Адя" Скальчука. Сумують невимовно донька д-ра І. Скальчука Божена Мацьоха з чоловіком Едвардом, син Ярий-„Андрій", внук Олесь та ближча родина в США, Австралії та Україні.

Ділимося сумною вісткою,
що 28 вересня 2012 року несподівано
відійшла у вічність наша найдорожча
Сестра, Тітка, Племінниця і Кузинка

св. п.

Ірена Марія Сольчаник

донька св. п. Антона і Дарії Хухрів.

Панахида була відправлена 5 жовтня 2012 року в похоронному заведенні „Литвин і Литвин" в Юніон, Ню-Джерзі.

Похоронні відправи відбулися 6 жовтня 2012 року в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Ню-Джерзі, а опісля на Українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Вічна Їй пам’ять!

Осередок Спілки Української Молоді (СУМ)
ім. полк. Евгена Коновальця в Ірвінґтоні,
Н. Дж. ділиться сумною вісткою зі своїми
членами та українською громадою,
що 19 листопада 2012 року відійшов у
вічність довголітній член та
колишній голова осередку

св. п.

Василь Цюрпіта

нар. 8 лютого1928 року в с. Лиса на Тернопільщині.

До США прибув у 1949 році та включився в громадську працьу.

Парастас відбувся 20 листопада 2012 року в похоронному заведенні „Литвин і Литвин" в Юніон, Н. Дж.

Похоронні відправи відбулися 21 листопада 2012 року в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку. Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам’ять!

Управа осередку

Ділимось сумною вісткою,
що 1 грудня 2012 року відійшла у Вічність
наша незабутня Мама і Бабця

св. п.

ІРИНА ДИБКО – ФИЛИПЧАК

поетка та письменниця, народжена 1925 року в Більшівцях коло Галича в Західній Україні.

Похоронні відправи довершив о. Тарас Лончина на цвинтарі св. Андрія Первозваного в South Bound Brook, N. J.

У глибокому смутку :

донька - Марта з родиною
син - Андрій з родиною
син - Юрій з родиною

Вічна Їй пам’ять!

У першу болючу річницю
відходу у вічність

св. п.

Мирослави Цап

з роду Духнич

та

д-ра Михайла Цапа

буде відправлена Служба Божа

в суботу, 5 січня 2013 року, о год. 11:00 ранку
в Церкві св. Йосафата у Варен, Мишиґен.

Опісля відбудеться Панахида та посвячення пам’ятника на цвинтарі.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю,
2 грудня 2012 року відійшла у вічність
наша Дружина, Мама і Тета

св. п.

Ярослава Юлія Божемська

з дому Ілевич

Похоронні відправи відбулися 5 грудня 2012 року в Українській католицькій церкві св. Павла в Ремзі, Н. Дж.

Похована на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишилися у глибокому смутку:

муж - Богдан Божемський
діти - Ліда, Юрко, Ляриса
ближча і дальша родина.

Вічна Їй пам’ять!

ПОДЯКА

У світлу пам'ять мойого дорогого мужа

св. п.

д-ра Ярослава Музички

який відійшов у вічність 4 вересня 2012 року на 92-му році життя.

Цією дорогою складаю щиру подяку Всім, що вшанували Покійного своєю присутністю на похоронних відправах.

Дякую Всечеснійшим отцям: о. Клавдіо Мельницькому, о. Богданові Барицькому, о. Ігореві Касіянові, о. Ігнатієві Курі, дияконові Дан Далєсандрові, і дякові Ярославові Завадівському за похоронні відправи.

Щиро дякую за виголошення прощальних промов: д-рові Ігореві Захарієві від лікарського товариства, Романові Раковському від українсько-американських ветеранів, Христині Маланій – Тоні, Андрієві Зварунові від родини, представникам американського війська які віддали честь Покійному капітанові американської армії, та редакторові п. Петрові Твардовському за добру згадку про Покійного підчас недільної радіо-програми „Радіо Хвиля–Україна". Дякую похоронному заведенню Колодій-Лазута за солідне переведення похоронних обрядів.

Сердечно дякую Всім за молитви, Служби Божі, квіти та пожертви на добродійні цілі.

В 40-ий день були відправлені Служби Божі і Панахиди в церкві св. Андрея, і також в Катедрі св. Йосафата – дякую хорові за участь.

В пам'ять Покійного зложено слідуючі пожертви:

НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

100 дол Володимир і Анна Кітраль
70 Богдан і Марія Крісласті
по 50 Дарія Голик, Михайло і Катерина Горбань, Юрій і Галина Козій, Катерина Коцюруба, Орест і Наталка Ліщинецькі, Родіон і Ориса Палажій, Дарія Русин
40 Наталка Сиґіда
по 25 Ірина Кріса, Стефа Оліяр
по 20 Володимира Баслядинська, Марта Віґанд, Марія Лещишин, Б. Самокишин, Mr. & Mrs. K. Smith, Василь Содук, Віра Стрихальська, Анна Чернюк
15 Дарія Сопка
по 10 Марія Скоропис, Ґеня Турчин

Разом $805. 00

НА КУПОЛУ катедри **св. ЙОСАФАТА** в Пармі, Огайо:

1,000 Ляриса Музичка
100 Дмитро Фаріон
по 25 М. і Л. Вирста, М. і Л. Дармохвал, Люба Мудра, Рома Мурман

Разом $1,200.00

НА катедру **св. ЙОСАФАТА** в Пармі, Огайо:

по 300 Ігор і Марта Воєвідки, Ярема і Христя Раковські
по 100 Ростислав і Г. Ратич, Надія Шкільник
по 50 Оля Демянчук, Аня Завадівська, Ліда Кармазин, Олег Махлай, Френк і Віра Моллс, Орест і Марія Небеш, Петро і Галина Прищепа, Дарія Федорів
40 Настя Стецик
по 25 Володимир і Ліда Базарко, В. і В. Ліщинецькі, Люба Лобур, Юрій і Арета Полянські, В. і О. Хміляк
по 20 Марія Антонів, Ю. і В. Кап, Е. Каваць

Разом $1,425.00

НА церкву **св. АНДРЕЯ** в Пармі, Огайо:

1,000 Ляриса Музичка

Разом $1,000.00

НА церкву **ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ** в Пармі, Огайо:

100 Василь і Ольга Ільчишин
50 Іван і Люба Городиські

Разом $150.00

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ – АРХІВ в Клівленді:

по 50 Нестор і Люба Козбур, Евген і Оксана Пакуш, Оленка Топорович, Андрій і Христя Фединські

Разом $200.00

НА "ПИСАНИЙ КАМІНЬ" пластова оселя Клівленду:

100 Марта Кассараба
по 50 Арета Колодій, Надія Ратич, Евген Садовський
30 Богдан і Марта Ковч

Разом $280.00

НА ПЛАСТОВИЙ ТАБІР-МУЗЕЙ „СОКІЛ" в Україні:

по 100 Орест і Аня Гаврилюк, Авра Слюсарчук
50 Ольга Чмола

Разом $250.00

НА ДИТЯЧУ КЛІНІКУ у Львові:

50 Роксоляна Ґілічинська

Разом $50.00

НА СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – Стипендійний фонд:

по 100 Надя Дейчаківська, Зенон і Дозя Крісласті, Ірина Руснак
по 50 Микола і Ліда Балагутрак, Люба Кучерин, Ігор і Ірина Махлай, Наталія Симмс
30 Галя і Оля Поглід
по 25 Валентина Ґлюх, Ольга Калушка
20 Андрій і Ліда Дем'янчук

Разом $600.00

НА СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ - Суспільна опіка:

100 Мирон і Марта Боднар
25 Микола і Дзвінка Голіян

Разом $125.00

НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ у Львові :

по 100 Ольга Ганкевич, Александра Школьник Богдан і Мирося Футей
50 Ніна Ф. Рааб

Разом $ 350.00

НА ПАТРІЯРШИЙ СОБОР у Києві:

по 1,000 Ляриса Музичка, Андрій Зварун
250 Тарас і Христина Сілецькі
по 200 Леся Храплива-Щур, Олександер і Дарія Якубович
150 Тарас і Наталя Махлай
по 100 Любомир і Аня Ґалуґа, Дарія Елиїв, Олександер Клос, Зенон і Наталка Мягкі, Ориса Панасюк, Таня Сілецька, Галя Харук, Ореста Фединяк, Нестор і Аніза Шуст
70 Теодозій і Лукія Гриців
по 50 Дерек і Галина Борк, Зенон і Мирося Голубець, Юрій і Оксана Годованець, Михайло і Надя Калинські, Аня Піяца, Богдан і Віра Тодорів
по 25 Олег і Ніля Бендюк, Роман і Іванка Боднарук
20 Ганс і Марія Блум

Разом $4,140.00

РАЗОМ $10,575.00

Найщиріша подяка Всім.

Нехай Всевишній винагородить Вас своїми безмежними ласками.

Дружина - Ляриса Музичка

Колишмій 70-ий відділ СУА в Пассейку, Н.Дж.
зі смутком повідомляє членок і громаду
що 16 листопада 2012 року відйшла у вічність
на 90-му році життя

св. пам’яті

Олена (Галя) Бобиляк

Парастас був відправлений 23 листопада ц.р.
в похоронному заведення “Lakeview Funeral Home”
в Clifton, New Jersey.
Похоронні відправи відбулися в церкві св. о. Миколая
в Пассейку, Н. Дж.
Похована на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Ню-Йорк.

Покійна Галя була довгі роки головою 70-го відділу СУА.
За успішну працю у відділі й окрузі нагороджена
почесною членкою СУА.

Середню освіту і учительський семінар закінчила в Україні.
Вищі студії закінчила з дипломом маґістра в УВУ у Мюнхені.
Була активною в “Товаристві Алюмнів Приятелів” УВУ,
пізнійше секретаркою у “Фундації УВУ.
В Пассейку була учителькою в школі Українознавства
та належала до інших організацій.

Складаємо щирі співчуття сестрінкові Мирославові Гарасимовичеві
і дальшій родині в Україні й Америці.

Вічна Їй пам’ять!

Членки 70-го відділу СУА

Ділимося сумною новиною, що
12 листопада 2012 року відійшов у вічність
наш дорогий Тато і Дідунь

св. п.

Павло Олексієвич Бреславець

народжений 28 грудня 1924 року
в селі Валках, біля Харкова.

Похорон відбувся 19 листопада в Міннеаполісі, Міннесота.

Довголітня дружина покійного, св. п. Ольга, відійшла
у вічність в липні 2012 року.

У глибокому смутку залишилися:

діти - Галина (Артур), Катя (Ґай),
Олекса (Наталка), Марина (Ігор)
внуки - Лариса, Александра, Валентина,
Кіра, Антонія, Соня
родина в Україні

Вічна Йому пам’ять!

Ділимося сумною вісткою що 13 грудня 2012 року на 92-му році життя відійшла до Творця Небесного дорога мама, бабця та прабабця

св.п.

Ірена Бурка

нар. 16 березня 1921 року в Армавірі, недалеко Грузії. Родина проживала в різних місцевостях, відтак остаточно поселилася в Дніпропетровську. У дитинстві пережила Голодомор 1932-33 років, запланований Сталіном геноцид українського народу. Під час Другої світової війни залишила батьківщину, родину та все, що було їй близьке, у пошуках кращої долі. Ішла на Захід дослівно поміж німецьким та російським фронтами, переживши бомбардування та інши страхіття війни. У таборі для біженців Ірена вийшла заміж за Тому Бурку. Згодом, після війни, вони переїхали до Бразилії. По 13 роках у Бразилії п’ятиособова родина переїхала до США та поселилася у Філядельфії у 1962 році. У США почала працювати як швачка, а згодом, завдяки „Золотій Дипломі“, дістала працю техніка в лябораторії ендокринології у Thomas Jefferson Hospital, де відпрацювала 15 років. Ірена та Тома переїхали на емеритуру до Punta Gorda, Florida.

Залишилися у смутку:
сини: - Юрій, Евген, Тома
внуки: - Юрій, Адрян, Таня, Челсі, Марина,
Катерина, Александер
правнуки: - Николас, Бянка
невістки: - Маіда, Леся, Дебора, Пола.
ближча і дальша родина в Україні, Канаді та Бразилії.

Ірена була членом Української православної церкви Покрова Пресвятої Богородиці у Філядельфії. Тіло Ірени спочило 15 грудня 2012 року біля Її чоловіка на Українському цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй пам’ять!

Ділимося сумною вісткою
з родиною, парафіянами та
цілою українською громадою,
що 6 грудня 2012 року
упокоївся в Бозі

бл. п.

о. протопресвітер

ГРИГОРІЙ ПОДГУРЕЦЬ

на 90-му році свого трудолюбивого життя
та 30-му році служіння у Христовому Винограднику

У своюому служінні Богові о. протопрес. побудував дві Церкви: Катедру св. Андрія в метрополії столиці США, та Церкву св. Катерини в Сейнт Павль, Міннесота.

Горем опечалена родина:
дружина - ГАЛИНА
дочки- - МАРУСЯ з мухем о. ЛУКОЮ МЕЛЯКРІНОС
- ОЛЬГА з мужем АЛЬБЕРТОМ СТАГЛЬ
внуки - ГАЛЯ, МАГДАЛИНА, МІЯ МАРІЯ
МЕЛЯКРІНОС та МАТВІЙКО СТАГЛЬ.
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в 10-го та 11-го грудня 2012 року в Українській православній катедрі св. Андрія в Сильвер Спрінґ, Мериленд, та в Українській православній церкві св. Апостола Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Опісля - похорон на місцевому цвинтарі.

Вічна Йому пам’ять!